

V četrtek, 24. marca bo 20. redna seja piranskega občinskega sveta. Na predlaganem dnevnem redu je devet točk, med njimi odlok o spremembi zazidalnega načrta Lucija 1 (pobuda Marine o podkletitvi načrtovanih apartmajskih objektov v južnem delu marine, kjer bi radi uredili parkirna mesta), poročilo o delu Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zlorabe drog (LAS), poročilo o izvajanju programa CRPOV v zadnjih treh letih, bogata pa je tudi točka Premožensko pravne zadeve, kjer občina načrtuje več menjav nepremičnin ter odprodaj zemljišč.

KRIŽEV POT PO PIRANSKIH CERKVAH

Društvo Prijatelji zakladov sv. Jurija in Župnija Piran sta pripravila razstavo Križev pot po piranskih cerkvah. Do 3. aprila bodo v cerkvah sv. Roka, sv. Petra, sv. Štefana, Marije Tolažnice, v Križnem hodniku ter v lapidariju Župnijskega muzeja sv. Jurija na ogled likovna dela **Karla Vouka**.

Piranski župnik Zorko Bajc podeljuje priznanje umetniku Vouku. Odprtja razstave sta se med drugim udeležila škof Metod Pirih in avstrijski veleposlanik Valentin Inzko. (Foto: Ivan Zupančič - Župa)

ČISTILNA AKCIJA »POMLAD 2005«

Med svetovnim dnevom voda (22. marec) in svetovnim dnevom zemlje (22. april) piranska občina pripravlja zdaj že tradicionalno splošno čistilno akcijo. V njej bodo s pomočjo Javnega podjetja Okolje sodelovala turistična društva, krajevne skupnosti in druge organizacije, pridružijo pa se ji lahko vsi ostali občani. Glavna čistilna akcija bo v soboto, 9. aprila.

immobiliari immobilien real estate

Obala 16, Krajevna skupnost Portorož

Tel.: 05/674 10 30

GSM: 041/35 22 00

www.obala-realestate.com

Piransko društvo Prijatelji zakladov sv. Jurija je letos že četrtrič pripravilo likovno razstavo Križev pot po piranskih cerkvah. Tokrat so na ogled slike **Karla Vouka iz Pliberka na Koroškem**. Velikonočne misli, zapisane v zloženki razstave, dajo misliti prav vsakomur.

1. PILAT OBSODI JEZUSA NA SMRT

Tudi mi smo večkrat podobni Pilatu. Namesto, da bi se odkrito pogovorili, v svojem srcu drug drugega obtožujemo, mu pripisujemo slabe namene, očitamo napake. Svoja dejanja in besede opravičujemo in se imamo za boljše od drugih.

2. JEZUSU NALOŽIJO KRIŽ

Večkrat pravimo ali si mislimo: »Kakšen križ je z njim, je z njo!« Je to morda zato, ker ne znamo drugega sprejeti takšnega, kot je? Večkrat bi namreč želeli, da bi bili vsi takšni, kot smo mi, da bi enako mislili, kot mi, bili dobre ali slabe volje takrat kot mi, imeli enake navade, enake želje in potrebe.

3. JEZUS PADE PRVIČ POD KRIŽEM

Tudi med nami je že kdo padel. Pa ne zaradi grehov drugih, kot ti, ampak zaradi svoje slabosti. Nepoštenost pri pridobivanju imetja, slabo opravljeno poklicno delo, obrekovanje, nezvestoba, neiskrenost, pomanjkanje časa za druge - vsemu temu smo večkrat popustili, ne da bi se zavedali, da so bili to padci v blato, v greh.

4. JEZUS SREČA SVOJO MATER

Tako redko najdemo čas drug za drugega, čas da bi si pogledali v obraz in si odprli srce. Otroci gredo svojo pot in si zaman želijo, da bi našli skupen jezik s starši. Starši se otepano s skrbmi za vsakdanji

Leta 1999 restavrirana Da Vincijeva slika Zadnja večerja.

kruh in pozabljamo, da otroci ne živijo samo od kruha, ampak predvsem od dobre besede. Namesto da bi kot družina šli z roko v roki, hodimo drug mimo drugega.

5. SIMON POMAGA JEZUSU NOSITI KRIŽ

Drug drugega potrebujemo, a kljub temu preveč mislimo le vsak zase. Čeprav vemo, da si drugi želi prijazno besedo, topel pogled, stisk roke, da hrepeni po naši nežnosti in razumevanju, po naši pozornosti in pomoči, pa vendar čakamo, da nas bo za to prosil. Naše srce je večkrat preveč hladno in trdo.

6. VERONIKA OBRIŠE JEZUSU TRPEČI OBRAZ

Tako malo smo storili za to, da bi drug drugega bolje spoznali. Tako nam je prava podoba bližnjega tuja; ne poznamo niti sposobnosti svojih najbližjih niti njihovih želja ter potreb. S seboj nosimo podobe ljudi, ki jih dejansko ni in smo zato večkrat razočarani in tudi pripravljamo razočaranja drugim.

7. JEZUS PADE DRUGIČ POD KRIŽEM

Vsak od nas je le slaboten človek. Vedno znova se nam dogaja, da popustimo svojim slabim nagnjenjem in padamo pod težo

☞ svojih napak. Ne samo, da padamo sami, večkrat potegnemo za seboj tudi druge, celo svoje najbližje. Kar pa je pri tem najbolj žalostno, je to, da se ob vsem tem ne čutimo krive, ne zavedamo svoje odgovornosti do bližnjega.

8. JEZUS NAGOVORI JERUZALEMSKE ŽENE

Kolikokrat smo že šli drug mimo drugega, ne da bi opazili bolečino, ki se je zrcalila na obrazu, ali strah in negotovost, ki so ju izdajale oči. Prezrli smo nemo prošnjó človeka, s katerim živimo pod isto streho, preslišali smo njegovo vprašanje ali pozdrav. Preveč smo namreč zagledani sami vase.

9. JEZUS PADE TRETJIČ POD KRIŽEM

Čeprav se imamo radi, včasih drug drugega žalostimo. Ne znamo potrpeti z napakami svojih bližnjih in se ne odpovedati svoji sebičnosti. Čeprav nas žalost bližnjega prizadene, mu ne pokažemo sočutja in ne izrečemo niti besede upanja. Prosimo te, odpusti nam.

10. JEZUSA SLEČEJO IN MU PONUDIJO GRENKO PIJAČO

Kako smo večkrat kruti. Pred drugimi skrivamo svoja najgloblja doživetja, čustva, svoje misli in želje, hkrati pa pričakujemo ali celo zahtevamo, da se nam bližnji povsem odpre. Ne razumemo, da ima vsak od nas pravico do svojega notranjega sveta, da nimamo nikoli pravice biti vsiljivi.

11. JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ

Priznavamo, da smo s svojimi besedami in s prezirljivim pogledom večkrat tudi koga iz naše družine pribili na križ. Nismo opazili, da je njegovo srce krvavelo, da mu je naše ravnanje povzročalo veliko trpljenje. Nismo se zavedali, da smo z njim pribijali tudi tebe, da je bila v njegovi bolečini prisotna tudi tvoja.

12. JEZUS UMRJE NA KRIŽU

Tvoja smrt nas ni posebej prizadela. Ob njej ostaja naše srce hladno, brez sočutja do tebe in tistih, ki so žalovali za teboj. Niti ne vemo, ali je v nas še vera, da s smrtjo ni vsega konec. Bo tako tudi takrat, ko bo kdo iz naše družine za vedno zatisnil oči?

13. JEZUSA SNAMEJO S KRIŽA

Lažje je človeka pribiti na križ kot ga sneti z njega, zato ni čudno, da se tako redko potrudimo, da bi rešili svojega bližnjega s križa. Pravzaprav smo se navadili na križe, na katerih so pribiti tudi naši domači. Bolezen, osamljenost, preobremenjenost, pomanjkanje zaupanja in veselja do življenja - ali niso to dovolj veliki križi, na katerih visijo? Bomo kdaj našli dovolj poguma in bomo pomagali vsaj svojim domačim, da bodo rešeni križa?

14. JEZUSA POLOŽIJO V GROB

Pred očmi imamo dan, ko smo položili v grob člana naše družine. Skrbi okrog pogreba so nas tako prevzele, da smo bili slepi za bolečino svojih najbližjih. Cvetje, žalostinke, množica pogrebcev, izrečena sožalja - vse to je naredilo na nas večji vtis kot besedila pogrebne obreda. Obiski znancev in prijateljev so se nam zdeli pomembnejši od molitve za pokojnega. In zdaj se sprašujemo: Kje je naš pokojnik? Vemo, da je njegovo telo v grobu, a on...?

15. JEZUS VSTANE OD MRTVIH

Priznavamo, da je v naši družini vera v tvoje vstajenje še zelo šibka. Premalo smo se trudili, da bi jo poglobili in da bi drug drugega v njej utrjevali. Prosimo te, pomagaj nam, da bo naša družina v prihodnje pričla tvojega vstajenja. Ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

JAVNA OBRAVNAVA LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA HOTEL PALACE V PORTOROŽU

Javna obravnava osnutka lokacijskega načrta Hotel Palace v portoroškem Avditoriju letošnjega 2. marca se je po vsem, kar se je dogajalo zadnjih osem mesecev - dobro izšla. Krajevna skupnost Portorož se je trudila in tvorno delovala pri oblikovanju novega načrta. Pripomogla je, da je načrt boljši od prvotnega, da v večji meri upošteva dobro krajanov, občine in tudi vlagatelja. Vendar to ne pomeni, da je že optimalen. Javna razprava je pokazala, da je bil storjen velik korak naprej, da sta investitor in občina prisluhnila krajanom in strokovne javnosti.

Stališča krajanov so na kratko sledeča: obnova hotela Palace naj se začne takoj, soglašajo se s prizidkom, za katerega pa se predlaga, naj bo manjši in potisnjen nazaj; načrt ne rešuje problemov kot so prometna ureditev, obremenitev naravnega okolja, slabšanje bivalnih pogojev, zaščita hotela Palace in njegovega parka; prevladuje podrejanje splošnega družbenega razvoja ekonomski logiki. Načrt ni usklajen z deklaracijo o zeleni občini.

Javne obravnave v Avditoriju se je udeležilo okrog 300 ljudi. (Foto: Ivan Zupančič - Župa)

Smisel in cilj javne obravnave ni, da bi kdo izšel kot poraženec ali zmagovalec, temveč da bi v medsebojnem demokratičnem dialogu, izmenjavi mnenj in stališč, pridobili vsi. Dialog se ni izpel, nasprotno, zavezuje k nadaljnjemu tvornemu sodelovanju. Le korekten odnos vseh sodelujočih strani lahko pripelje do cilja, ki bo zadovoljil vse ali vsaj večino. Vlagatelj ima ekonomski kapital, Portorožani imajo socialni kapital, le oboje skupaj lahko rodi novo, višjo kvaliteto.

Predstavniki krajanov so nasprotovali tisti, ki so ideološko usmerjeni in tisti, ki niso dojemljivi za pogled z drugega zornega kota - nesprejemljivi za strpni enakopravni dialog vseh sodelujočih - a ovire je mogoče premagati in okrepiti sodelovanje.

Krajevna skupnost ni element, ki bi bil v napoto občinskim službam, ampak jim je v pomoč. Krajevna skupnost in njena komisija za prostor sta vezni člen med občino, investitorji in krajanji.

Pot ni lahka, kar so predstavniki krajanov okusili na lastni koži. Na javni obravnavi je bilo več predstavnikov investitorja in občine ter njim naklonjenih ljudi. Preglasili so pomisleke strokovnjakov in dileme najbolj neposredno prizadetih krajanov ter predstavnike krajevne skupnosti, s čemer so v tej bitki zmagali, vendar le formalno, ne pa tudi vsebinsko.

Proces vsebinske demokratizacije se v naši občini se se zdaleč ni končal. Javna obravnava tudi ni jamstvo, da se bo v največji možni meri dejansko uresničila korist za vse - javna obravnava je bila le korak k uresnitvi deklariranega. Vsi si prizadevamo za uspeh: govori se o nujnosti kompromisa, torej o popuščanju, o rezultatu, ki pomeni odpovedovanje. Predstavniki krajanov in komisija za prostor pa razvijata novo kulturo dialoga - kontrapunkt, to je sodelovanje, ki privede do nove kakovosti, ki bo v večji meri pogodu vsem stranem. V dobro celotne lokalne skupnosti pričakujejo, da bojo tudi sogovorniki dojel takšen način sodelovanja in ga sprejeli kot najboljšo obliko dialoga.

Nada Kozina

* *Kar imenujemo naključje, ni in ne more biti drugega kot neznan vzrok znanega učinka. (Voltaire)*

HOTEL PALACE JE KLJUČNA ARHITEKTURNA VREDNOTA

Hotel Palace je ključna arhitekturna vrednota, ne samo Portoroža in Slovenskega Primorja temveč cele Istre. Že osnovni koncept s pridihom neokolonialne mediteranske arhitekture iz 19. stoletja, ki je bil zgrajen 1910. leta kot zadnji odmev mogočnosti Ogrskega imperija na predvečer balkanskih vojn in prve svetovne vojne, kaže na razkorak med želeno veličino in dejansko staromodnostjo »svetega rimskega cesarstva« tik pred zatonom. Ne gre za nek rutinski izdelek, kakršne so v svojo slavo postavljali močnejši imperiji, temveč za historično arhitekturo na prehodu, pravi biser, ki ga je cesarstvo iztisnilo iz školjke lastnega trpljenja tik pred svojim zadnjim izdihom. Zato je danes v 21. stoletju po padcu modernizma in postmodernizma celovita prenova hotela, ki v največji možni meri spoštuje originalno historično strukturo toliko bolj pomembna. Hotel Palace, ki daleč naokoli nima para, je dolgo veljal za najlepši hotel na Jadranu in s pravim pristopom k prenovi ima zaenkrat še vse pogoje, da to spet postane.

Dve ključni pripombi na predlog lokacijskega načrta

Prizidek na vzhodu. Kljub temu, da je razgrnjena različica na vzhodnem prizidku pomaknjena 18 m nazaj ter nižja za dve nadstropji, bi še vedno, če bi zapolnila ves predvideni volumen, zaprla vzhodno fasado, in s tem uničila najlepši pogled na park in hotel s strani Lucije. »Najlepši hotel na Jadranu« kakor so ga poimenovali takoj po dograditvi 1909, bi tako izgubil najbolj bistveno prostorsko razsežnost, globino, ki je nikakor ne moremo pogrešiti, če skozi celovito prenovno zares hočemo spet dobiti original ne

pa ceneni ponaredek. Prizidek, ki sega do venca starega hotela, loči ne samo vizualno, temveč tudi dejansko stari Palce od parka, kar je v nasprotju tudi s konzervatorskimi smernicami. Večina arhitekturnih preizkusov (Ravnikar, Omnia in Podreka) čeprav so bili preobremenjeni s prerobsežnim programom (230 sob), kar se je že izkazalo, kljub temu išče prostor za dozidavo predvsem zadaj. Razen projekta iz biroja Sadar Vuge, ni nihče zapiral jugovzhodnega vogala stavbe. Obstoječi volumenski gabarit, še vedno preveč spominja na koncept, ki naj bi bil, kakor so nam povedali, zavrjen.

Stara cesta na severu. Če bo cesta za hotelom izvedena tako kot je narisana (v tekstu odloka piše, da se cesta lahko devira, ni pa nujno), se najstarejša portoroška cesta iz Belega Križa spremeni zgolj v servisni dovoz hotela. S tem pa ni prizadet samo Portorož, ker se prekine najkrajša in najbolj logična vez med bodočim središčem kraja, novim in edinim pravim trgovim naselja ter njegovim naravnim zaledjem. Taka rešitev bi bila resna napaka na urbanističnem nivoju, ker bi onemogočila naravni razvoj kraja. Oškodovan bi bil tudi hotel sam, saj ne bi imel pravega reprezentančnega dostopa. Krožni promet (drop off) pred vhodom v recepcijo povečuje

gole asfaltne površine, in spominja bolj na funkcionalno rešitev prometa v bolnišnici, kakor na vhod v hotel najvišje kategorije. Merilo vrhunskega turizma je predvsem človek, ne pa stroj, pa čeprav gre za avto, ki je bil še pred kratkim statusni simbol. Mihevčev koncept, ki z avenijo med hoteli in morjem zavestno posnema mondene turistične centre z Azurne obale iz srede 20. stoletja, daje prednost avtomobilom. Če hočemo dvigniti kategorijo hotela Palace, ne smemo ponoviti tega vzorca še zadaj. Predlagana prometna rešitev zgošča promet pred vrati in onemogoča razbremenitev obalne ceste, kar

Kdaj spet biser nad biseri? (foto: AŽ)

je tudi v nasprotju z enim od ključnih interesov hotela.

Prenova historične strukture

Hotel naj se prenovi v skladu z načeli celovite prenove, tako da maksimalno ohranja historično strukturo. Glede na to, da gre za reprezentančni hotel z izrazito simetrično strukturo predlagamo, da se tudi vstop v sam hotel namesti v pritličje na samo os simetrije. Uvoz iz Stare ceste naj bo čim manjši, primeren za osebne avtomobile in avtobuse brez obračališča kot pri elitnih hotelih v središčih mest. Vsa dograjena arhitektura naj bo nameščena predvsem na zadnji strani hotela, oblikovana naj bo sodobno in enovito, da v kontrastu s historično strukturo, le

ta pride bolj do izraza. Severni prizidek naj se v svojem osnovnem volumnu podaljšuje proti vzhodu in zahodu, ne pa ovije okoli hotela.

Vzhodni prizidek

Kakor smo že večkrat poudarili je treba prizidek na vzhodni strani hotela razgraditi do take mere, da bo vzhodna fasada hotela vidna tudi iz smeri Lucije. Predlagamo, da se v nivoju parka na južni strani prizidka postavi odprti bazen. V prvem najnižjem delu prizidka pa zaprti bazen. Prizidek naj bo oblikovan tako, da se terasasto vzpenja. Na prvih dveh terasah, zgrajenih na različnih enakomerno dvigajočih se ravneh, naj bosta dva posebna bazena odprta za vse kopalce. Dve naslednji višinsko zamaknjeni terasi z bazenom nad njimi naj bosta odprti za goste več sob (od 6 do 10 sob), nadstropja nad pritličjem. Dve nadaljnjih nadstropij pa naj ima vsaka soba svoj bazen, na robu terase, da ni potrebna ograja, ki bi dodatno zapirala horizont. Sodobno oblikovana terasasta struktura z bujnim zelenjem naj predstavlja abstrahirano strukturo z najbolj značilnimi elementi Šavrinske

Istre. Terasa z vodo in aromatičnim mediteranskim rastlinjem naj bodo oblikovane kot »viseči vrtovi«, sredozemska prisposodba raja. Kamen, zemlja, voda in svetloba naj bodo osnovni elementi, ki se harmonično prepletajo, ter ustvarjajo arhetip primorske narave in kulture.

Stara cesta

Stara cesta za hotelom naj se ne devira, temveč spelje mimo hotela v ravni črti do kopske vpadnice. Priključki nanjo naj bodo umeščeni in oblikovani tako, da se kasneje ta cesta lahko spelje pod ravnim delom med dvema ovinkoma kopske vpadnice naravnost do novega trga Portoroža.

Janko Rožič

SEMANTIKA PORTOROŽA

Ob predavanju o spregledanih vrednotah Portoroža in okolice arhitekta **Janka Rožiča**, iskalca arhitekturne semantike (bilo je zadnji teden letošnjega februarja v stavbi portoroške krajevne skupnosti), sem se začela tudi sama spraševati o pomenu nastanka posameznih krajev. Ljudje so nekoč svoje naselbine gradili na stičiščih poti, na vzpetinah, ob vodi: bodisi ob jezerih, rekah (denimo Ljubljana ob reki, ki menda kar sedemkrat ponikne in se potem spet pojavi pod drugim imenom), ali ob morju kot naš Portorož. Nastal je kot zdraviliško letovišče v zavetrnem zalivu pod položnimi zelenimi griči in prav tu velja iskati njegovo semantiko, pomenljivost, ali - če hočete - vrednote. Zavetrni zaliv - pogoj mile mikroklimе - in zelenje so temeljne vrednote, na katerih se je porajalo portoroško letovišče s svojimi med zelenjem skritimi opečnatimi ali kamnitimi vilami. Samo ob izteku nekdanje glavne dostopne poti, sedanje Stare ceste, ki se strmo spušča za hoteli tja k hrbtu stavbe **starega Palacea**, so ljudje zgradili strnjeno naselje, ki mu danes pravimo **Mirni kot**. Stisnjen za pleči starega Palacea predstavlja Mirni kot, s svojimi ozkimi, vegetiranimi uličicami, drugi obraz, alter ego, hrupnega poletnega Portoroža. Skriti kotic, na kakršne vsaj malo zvedavi sprehajalec lahko naleti še kje po Portorožu: kot denimo **park Rastelli**, ali **Kosmačeva hiša** preproste istrske arhitekture, **dolina Vojkovega doma**, predor do **Strunjana**, bivša pot **Ob progi** (sedanja **Senčna pot**) - nekdanja **železniška proga Porečanke**, **vila San Marco** s svojim parkom... Najbrž ni botrovalo zgolj naključje, da je v tem očem skritem, **Mirnem kotu** (samo spomnimo se romana in potem filma **Howardov kot**) v času veri nasprotnega režima, zrasla cerkev, še zmeraj za vse sinonim duhovnosti in težnje, da bi presegli človeško minljivost.

(L.S.Z.)

NEVZDRŽEN HRUP OB SKLADIŠČIH SOLI

Stanovalci Obale 15 pri skladiščih soli se že vrsto pritožujejo nad nevzdržnim hrupom, ki ga povzročajo ladje in tovornjaki med prevažanjem soli. Najhuje je v obdobju med decembrom in marcem, ko velikokrat ni miru niti ponoči.

»Cesta je bila zgrajena že dolgo tega in sploh ne za današnji promet. Tako se zlasti pri vožnji tovornjakov, natovorjenih s soljo, zaradi premalo utrjene in neprimerno zgrajene ceste, trese cela stanovanjska hiša, kot bi šlo za potres. Zaradi vibracij so začeli pokati zidovi, bojimo se, da bo prišlo še do hujših posledic. Ogroženo je tudi naše zdravje in posledično življenje,« je pripovedovala ogorčena stanovalka.

Stanovalci so se v vseh teh letih obrnili na številne občinske in državne naslove, pristojne za to problematiko, vendar brez ustreznega učinka. Sprašujejo se, kdaj bodo odgovorni spoznali, da ta dejavnost ne sodi na to območje in da bi jo nujno morali preseliti.

ZAKAJ V PORTOROŽU NI GOLF IGRIŠČA?

Golf je v svetu vse popularnejši (foto: AŽ)

Naše uredništvo je obiskala gospa Ana - Marija Pinter Dilger, Mariborčanka, ki živi v Nemčiji, ima pa tudi hišo v Portorožu. V našem kraju zaradi ugodnega podnebja preživi kar lep kos leta. Z žalostjo pa ugotavlja, da je tukaj zelo slabo poskrbljeno za kakovostno zabavo in druge oblike sprostitve.

»Kot navdušena golfistka pogrešam predvsem golf igrišče. Dobro poznam turistične razmere v Avstriji, Nemčiji, Italiji, Spaniji, Franciji. Povsod se igrišča množijo, saj gre za vse bolj popularen šport. Imani veliko prijateljev in znancev, ki pa ne marajo Portoroža, ker se tukaj tako malo dogaja. Hoteli in restavracije so vrhunsko urejene, ponujajo veliko, na drugi strani pa so gostje velikokrat na tako nizki ravni, da ima človek občutek, kot bi zajtrkoval na avtobusni postaji. Take stvari zahtevnejše goste odbijajo.« je pripovedovala zivalna Stajerka. Dodala je, da ima Portorož tako ugodne klimatske in druge pogoje, da bi se ob obogateni turistični ponudbi domaćini lahko dobesedno kopali v denarju.

(až)

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN

Nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski. Na osebni pogovor se lahko prijavite vsak delavnik od 10. do 14. ure. Tel.: 041/954-769.

Zakaj nebi pločnikov kar tlakovali? (foto: AŽ)

Delavci Cestnega podjetja Koper so sklenili popravilo in asfaltiranje pločnika pri poslovalnici Banke Koper, ki so ga nagubale korenine. V prihodnjih dneh se naj bi lotili se obnove pločnika na drugi strani ceste. Vsekakor lepa poteza piranske občine, ki bo za obnovo pločnikov pošteno razvezala svojo mosnjo. Vseeno ne bo odvec priporočilo poznavalca stroke, ki meni, da obstaja bolj praktičen način obnove pločnikov. Asfalt je namrec zaradi hitre rasti in izstopanja korenin neprijeten do pescev. Predlaga, da bi pločnike tlakovali s kamnitimi ploščami, ki jih bi položili na pesčeno osnovo. Plošce bi potem vsaki dve leti odmaknili ter porezali korenine.

DVE NOVI PRIDOBITVI SPLOŠNE PLOVBE

V začetku februarja je Splošna plovba (SP) odkupila 50-odstotni delež družbe Argoventura Limited s sedežem na otoku Isle of Man, ki ima v lasti ladjo Antuco. S tem je posredno postala polovični lastnik te ladje. Ladja Antuco, ki naj bi jo predvidoma konec maja preimenovali v Glen Moorar, je z nosilnostjo 46.570 ton zdaj največja in najmlajša ladja v floti.

Ladja je bila zgrajena leta 1998 na Japonskem. Namenjena je prevozu razsutih tovarov. Dolga je 183 metrov, široka 31 metrov, v petih tovornih skladiščih je 56.341 kubičnih metrov prostora, opremljena je s štirimi krovnimi dvigali s po 25 tonami nosilnosti in štirimi elektro-hidravličnimi grabili. Poganja jo Sulzerjev dieselski motor z 10.180 konjskimi močmi, ki pri hitrosti 13 vozlov dnevno porabi 22 ton težkega goriva. Vpisana je v liberijski vpisnik ladij, njeno tehnično brezhibnost pa preverja ameriški klasifikacijski zavod **American Bureau of Shipping**. Upravlja jo 21 - članska posadka, delovala bo v prosti

Splošna plovba ponovno na poti stare slave (foto: arhiv SP)

plovbi, predvidoma od oktobra dalje pa jo bo skupina Splošna plovba tudi tehnično in kadrovsko upravljala.

V kitajskem pristanišču **Quingdao** pa je SP v lastništvo prevzela ladjo za prevoz razsutih tovarov in hlodovine, ki so jo po prevzemu preimenovali v motorno ladjo Koper. Zgrajena

je leta 1993 na Japonskem. Njena nosilnost je 22.150 ton, dolga je 157,5 metrov, široka 25 metrov, poganja jo dieselski motor z močjo 7.200 konjskih moči, ki pri servisni hitrosti 14 vozlov porabi 18,5 ton težkega goriva dnevno. Opremljena je s štirimi krov-

nimi dvigali za pretovarjanje, vsako ima 30 ton nosilnosti. Vije liberijsko zastavo, njeno tehnično brezhibnost nadzira britanski klasifikacijski zavod Lloyd's register of Shipping. Tudi Koper upravlja 21-članska posadka. Ladja bo leto dni zaposlena v prosti plovbi, kasneje pa bo predvidoma vključena v azijsko

linijo.

"Z nakupoma ladij Koper in Antuco je skupina Splošna plovba zaokrožila prvi del načrta posodabljanja in pomlajevanja flote. Obsežen in ambiciozen projekt se je pričel septembra 2003 z nakupom ladje Sea Mirror in z odprodajo ladje Kanin ter nadaljeval z nakupi ladij Lucija, Izola in Star Sea Bird, ki je bila pred kratkim preimenovana v Ljubljano. Flota Splošne plovbe zdaj šteje 19 ladij, skupna nosilnost pa je 633.839 ton. Od septembra 2003 se je skupna nosilnost flote povečala za 196.807 ton oziroma za 45 odstotkov." je povedal **Egon Bandelj**, predsednik uprave družbe.

(až)

USPEŠNO POSLOVANJE SPLOŠNE PLOVBE

Skupina Splošna plovba je lansko poslovno leto zaključila zelo uspešno. Po nerevidiranih računovodskih izkazih je ustvarila 21,9 milijarde tolarjev prihodkov in 3,05 milijarde tolarjev čistega dobička. V letu 2003 je znašal skupni prihodek 14,6 milijarde in čisti dobiček 145 milijonov tolarjev. V letošnjem letu pričakujejo še boljše poslovne rezultate od lanskih.

PORTOROŽANU NAGRADA OB 15-LETNICI

Občina Piran je našemu glasilu ob 15-letnici izhajanja dodelila pol milijona tolarjev proračunskih sredstev. Iskreno se zahvaljujemo za to pozornost!

BLIŽA SE HITRA CESTA

Februarja so si piranski svetniki in predstavniki krajevnih skupnosti ogledali traso nove hitre ceste in navezovalne ceste. Ko bo izdelan državni lokacijski načrt, bodo predstavniki države in investitorja, to sta **DARS - Družba za avtoceste RS** in **MOP - Ministrstvo za okolje in prostor**, pripravili uradni ogled in predstavili predlagane trase cest na piranskem ozemlju. Sedaj je še vedno možno, da se trasa vsaj delno spremeni ali premakne.

(nk)

NAMIG ZA VELIKONOČNI IZLET

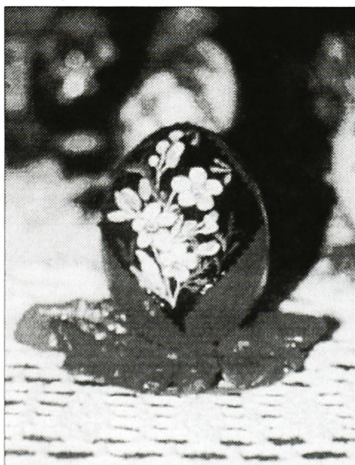
Že koncem devetnajstega stoletja, še posebno pa med obema vojnama, je bila velikonočna nedelja za meščane uradni začetek spomladanskih sprehodov in izletov. Mesta so bila sicer manjša in še zdaleč ne tako hrupna kot so danes, toda v meščanskih hišah je vso zimo smrdelo po premogovem prahu in vlagi, ki se je oprijemala težkih volnenih oblačil, zato so obrtniki, delavci, uslužbenci v raznih ustanovah ter gospodinje komaj čakali pomladnih nedelj in praznikov, ko so lahko pobegnili iz zimske zatohlosti mračnih vež in hodnikov. Po velikonočni nedeljski maši so jo torej meščani, praznje oblečeni, mahnilii na dolg sprehod v predmestje, do prvih njiv in senožeti. Nekateri so se odpravili samo v mestni park, do otroških igrišč in zabavišč na prostem. Lokalni vlaki in mestni tramvaji so bili polni izletnikov, ki so izkoristili dela prost velikonočni ponedeljek in se z družino podali kam dlje. Če le ni bilo slabega vremena, je na predmestnih obrobjih mrgolelo družin, ki so si v košarah prinesle običajne velikonočne jedi ter malicale ob potokih, ki so bili takrat še bistri. Kajpada so imeli tisti dan tudi oštirji polne roke dela.

Po drugi svetovni vojni se je datum množičnega izletništva preselil na 1. maj. Prosta sta bila dva dneva, včasih tudi več. Velika noč je postala družinski praznik vernih, saj so ljudje precej let bolj neradi javno kazali svoje prepričanje. Ko se je v šestdesetih letih začelo vse

večje nakupovanje osebnih vozil, je velikonočna nedelja spet dobila prizvok začetka pomladi in bega iz mest, saj so se zdaj meščani udobno usedli v svoje avtomobile ter se odpeljali do sorodnikov na podeželju, kjer so si, varni pred pogledi sosedov in znancev, v miru privoščili pirhe, potice in slastno gnjat.

Danes Slovenec svoje izlete nerazdružljivo povezuje z avtomobilom: z njim izlet začne in zaključí. Ceste sicer postajajo vse boljše, parkirišča pa vse bolj natrpana in gneča na mestnih vpadnicah nevzdržna. Včasih se izlet sprevrže v živčno iskanje prostih mest in vdihavanje izpušnih plinov v kolonah vozil. Ali si torej na letošnjo velikonočno nedeljo ne bi privoščili izleta, ki bi bil malo drugačen? Kaj, ko bi si omislili nekaj preprostega, nekoliko nostalgичnega? Kaj, ko bi pustili avtomobil na dvorišču in jo s svojo družino mahnilii peš na otroško igrišče, v predmestje? Kako bi bilo, ako bi po dolgem času vzeli kosaro z doma pripravljeno malico, stopili na vlak ali avtobus in se zapeljali nekaj kilometrov iz mesta, ne da bi nas pri tem skrbelo, kje bomo parkirali in če bomo našli prosto mizo v prenatrpani gostilni? Lahko pa se tudi preprosto sprehodimo po okolici, skozi katero hitimo vsak dan in si je nimamo časa ogledati, jo spoznati. Presenečeni bomo ugotovili, da je grmovje na zelenicah vzbrstelo in da je mestna vrtnarija posadila nekaj mladih dreves. Po dolgem času bomo naleteli na nekdanjega sodelavca in pokramljali o starih casih. Srečali bomo soseda, pobožali njegovega psa in rekli dve besedi o vremenu. Pocasi se bomo vrnili domov in ugotovili, da smo mirni in vedri kot že dolgo ne.

Sonja Pozar

LIKOVNI IZDELKI IZ KREATIVNE DELAVNICE SKUPNOSTI ŠENTMAR KOPER

V izolski knjižnici ta mesec svoje likovne izdelke razstavljajo člani skupnosti Šentmar. Šentmar Koper je podružnica Šenta, društva za duševno zdravje Slovenije. Program Šenta je namenjen osebam s težavami v duševnem zdravju. Taki ljudje imajo navadno tudi težave pri iskanju zaposlitve, pri vzpostavljanju ustreznih odnosov na delovnem mestu in pri ohranitvi delovnega mesta. V Kopru deluje dnevni center, kamor nekateri uporabniki (tudi iz naše občine) prihajajo prostovoljno. Tisti, ki so vključeni v program za usposabljanje, pa se v dnevnem centru ukvarjajo z različnimi dejavnostmi. V likovnih delavnicah v glavnem rišejo, oblikujejo glino, izdelujejo mozaike in vitraže, barvajo steklo in svilene rute, oblikujejo les, izdelujejo okrasne peščene steklenice. V drugih delavnicah se učijo angleško ali italijansko, trenirajo socialne veščine in vadijo v kreativnem komuniciranju. Učijo se lahko tudi uporabljati računalnik. Zjutraj posvetijo nekaj časa jutranjemu razgibanju. Društvo Šent pa svojim uporabnikom nudi tudi individualne razgovore in svetovanje. Občasno organizirajo kak izlet ali piknik, planinske pohode, obiske slikarskih razstav in muzejev ali predavanja. V stari bukvarni si lahko izposodijo knjige, nekaj pa jih tudi prodajo (ljubiteljem knjig naj povemo, da v bukvarni Šentmara stane kilogram knjig le 500 tolarjev).

V vitrini Mestne knjižnice Izola so se člani skupnosti predstavili s keramičnimi izdelki, svilenimi rutkami, peščeni steklenicami in lesenimi izdelki. Keramični izdelki so večinoma skupinsko delo. Vsak nekaj prispeva k njihovemu nastanku. Nekdo da idejo, nekdo oblikuje, drugi brusi, nekdo spet na glinen predmet nekaj nariše. Od glinenih izdelkov naredijo največ oljenk in nakita, predvsem obeskov. V skupnosti imajo tudi peč za žganje keramike, ki so jo dobili na posodo. Vsi uporabni predmeti so glazirani z glazuro, ki ne škoduje zdravju in se jih lahko uporablja za pitje ali za postrežbo jedi.

Člani skupnosti imajo veliko volje do dela in velike težave s prodajo izdelkov. Občasno dobijo kakšno naročilo, kar je vzpodbuda za vse, ki so vključeni v delavnice. Bili bi zelo veseli novih naročil ali povabila, naj svoje izdelke razstavijo. Vabljeni ste, da jih obiščete v prostorih društva, ki so v pritličju hiše na Vergerijevem trgu številka 3 v Kopru. Tam lahko izdelke, narejene v likovnih delavnicah, tudi kupite ali si jih le ogledate.

(Š. P.)

OLJČNE VEJICE NA CELINO

Lucijski župljani so tudi letos pripravili oljčno akcijo. Porezane oljčne vejice, ki bi jih lastniki okoliških nasadov sicer zavrgli, zbirajo in iz njih delajo sopke. Okrog 20.000 vejic so razvozili v mariborske župnije, 800 sopkov in 400 večjih vej pa je slo za dunajske župnije. Kot je tradicija, se dobrotniki v teh župnijah odzovejo s prostovoljnimi prispevki. V zadnjih letih gre ves tako zbran denar za gradnjo nove cerkve v Luciji.

TRNOVA JE (BIROKRATSKA) POT DO STANOVANJA

Na naše krajše poročilo v prejšnji številki Portorožana o novi še nenaseljeni stanovanjski hiši na Kosmačevi ulici v Luciji, katero naj bi naselili upravičenci do neprofitnih stanovanj, izbrani po objavi javnega razpisa, je v naše uredništvo poklicala ena od na razpis prijavljenih, ki je bila sprva uvrščena na t.i. prednostno listo, s katere pa je v končnem precejšanju izpadla. V našem prispevku je namreč prebrala, da naj bi se v kratkem v novi objekt vselilo šest upravičencev, zato se je upravičeno začela spraševati, zakaj je sama z že omenjene prednostne liste izpadla. Bralki smo zagotovili, da bomo pri lastniku lansko jesen dokončanega stanovanjskega objekta, Občini Piran, poiskali natančnejša pojasnila bodisi o številu stanovanj kot tudi o upravičenih do njihovega najema.

Občinska strokovna služba nam je na vprašanja v zvezi z razpisom in izborom upravičencev do najema neprofitnih stanovanj poslala pojasnilo, katerega bistvo v nadaljevanju povzemamo. Od petih stanovanj v novem objektu na lucijski Kosmačevi ulici jih je občina troje namenila oddaji za neprofitno najemnino, dvojico pa za službena stanovanja. Predmet javnega razpisa (objavljen je bil lanskega 28. septembra v Primorskih novicah, na občinski oglasni deski ter na spletni strani Občine Piran: www.piran.si) so bila sicer štiri neprofitna stanovanja, vendar bo četrto zagotovljeno s prenovo enega od stanovanj iz obstoječega fonda občinskih stanovanj. Na razpis, ki je na podlagi Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem, predvideval tudi plačilo varščine, se je prijavilo sedemnajst občanov, od katerih jih je le šest izpolnjevalo razpisne pogoje (pravilnik je med drugim določal tudi najnižji znesek dohodka na gospodinjstvo, ki bi (še) omogočal plačilo najemnine za neprofitno stanovanje). Preprosto rečeno, prosilci so morali dokazovati, da bodo zmogli plačevanje najemnine. Po objavi prednostne liste šestih, ki so izpolnjevali razpisne pogoje, je bila vsem prosilcem izdana odločba, s katero so bili seznanjeni o svoji uvrstitvi ali neuvrstitvi na listo. Nekateri prosilci so vložili pritožbe in šele po rešitvi vseh je bil objavljen dokončen seznam štirih upravičenih, ki jim bodo zagotovljena stanovanja za neprofitno najemnino. S prednostne liste šestih sta tako odpadla zadnja dva, z na podlagi pravilnika najmanj zbranimi točkami. Hkrati z razpisom za dodelitev neprofitnih stanovanj je občina objavila še enega in sicer za dodelitev dveh službenih stanovanj (postopki so potekali skladno z občinskim odlokom o dodeljevanju službenih stanovanj). Tudi v tem primeru je bila menda oblikovana prednostna lista, na podlagi katere sta bili preostali stanovanjski enoti na Kosmačevi ulici dodeljeni - prva zdravniku iz Zdravstvenega doma Piran, druga pa učiteljici flavte na piranski podružnici Glasbene šole Koper.

In kaj po vsem tem preostane zadnje uvrščenima na prednostno listo upravičencem do nedobičkonosnih stanovanj, ki sta se nazadnje morala za stanovanje obrisati pod nosom? Čakati na nov razpis! Kajti piranska občina na koncu svojega pismenega pojasnila napoveduje, da bo na sečoveljski Košti, s sodelovanjem republiškega stanovanjskega sklada, kmalu začela graditi nov objekt, v katerem naj bi bilo kar dvaindvajset stanovanj. Kaj pa stanovanja na Kosmačevi? Do zaključka redakcije so še naprej brez svojih novih stanovalcev.

L.S.Z.

POSLANSKA PISARNA DR. MARKA PAVLIHE

Poslanec LDS in podpredsednik državnega zbora dr. **Marko Pavliha** je v Luciji, na Liminjanski 96 v obrtni coni, odprl svojo poslansko pisarno. Podrobne informacije, kdaj poslanec, izvoljen v naši občini, sprejema občane, dobite po telefonu: 01/ 478-94-49 ali po e-pošti: marko.pavliha@dz-rs.si.

PRIREDITVE V APRILU

TARTINIJEVO GLEDALIŠČE PIRAN:

* **1. april ob 17.00 uri:** lutkovne predstave: Sneguljčica in sedem palčkov, Zeleni fantek,

Čarovnica Mica in severna zvezda;

* **7. april ob 17.00 uri:** otroška gledališka predstava ZVEZDICA ZASPANKA;

* **7. april ob 20.00 uri:** gledališka predstava za odrasle JUŽIČ IN JUČA.

AVDITORIJ PORTOROŽ:

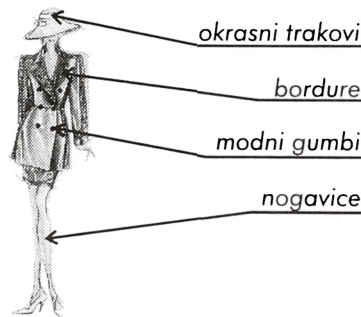
* **12. april ob 18.00 uri:** OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN;

* **19. april ob 18.00 uri:** PLESNI UTRINKI - Območno srečanje plesnih skupin;

* **21. april ob 18.00 uri:** NAŠA POMLAD - Revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Levante* in MURA

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

razpisujejo natečaj

Zbudimo Palace

Studio Kerneš

Foto: Slobodan Simić. Slike: "Kralj"

Namen natečaja

Zbrati želimo zanimiva pričevanja in fotografske ali druge slikovne zapise o nekdanjem življenju za pročeljem starega hotela Palace, v času od nastanka do zaprtja hotela.

Kategorije:

- 1.) pričevanja
- 2.) fotografski material ali drugi slikovni zapisi

Pričevanja in fotografski material ali drugi slikovni zapisi naj se nanašajo na:

- zanimive dogodke
- zanimive osebnosti
- hotelsko osebje

Vsa dela naj bodo opremljena z letnico dogajanja in s čim več podatki o osebah, ki so vpletene v dogajanje.

Kdo lahko sodeluje?

Na natečaju lahko sodelujejo vsi, ki hranijo zanimiva pričevanja in fotografske ali druge slikovne zapise.

Pogoji sodelovanja

Sodelovati je mogoče v obeh kategorijah, prvo nagrado je mogoče prejeti le v eni kategoriji. En avtor lahko sodeluje z več različnimi deli.

Rok za predložitev del

Pričevanja in fotografske ali druge slikovne zapise je treba poslati na spodnji naslov po priporočeni pošti ali po elektronski pošti najkasneje do 15. aprila 2005. Zadnji veljavni datum na kuverti ali odposlani elektronski pošti je 15. april 2005.

Dela naj bodo opremljena s polnim imenom, naslovom in telefonsko številko posiljatelja.

Razglasitev

Vsa pravočasno prispela dela bo ocenila posebna komisija. Glavno merilo pri izboru zmagovalcev bo dokumentarna vrednost prispelih del. Razglasitev zmagovalnih del bo 25. aprila 2005.

Nagrade

1. nagrada: vikend paket za dve osebi v Grand Hotelu Adriatic v Opatiji
2. nagrada: Thalasso program za eno osebo v Termah Palace
3. nagrada: večerja "Palace 1912" za dve osebi v restavraciji Mediteran v Grand Hotelu Palace

Avtorja oz. lastnika zmagovalnih del bosta predstavljena na slavnostni podelitvi nagrade, ki bo 13. maja 2005 v Hotelu Slovenija v Portorožu.

Na prireditve bodo povabljeni vsi sodelujoči, na njej pa bodo razstavljeni vsa pričevanja in fotografije.

Informacije in prijava

Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o.

Obala 55

6320 Portorož

Za vse dodatne informacije ali pojasnila vam je vsak delovni dan od 8.00 do 16.00 na voljo ga. Neda Greca, 05/671-72-92, e-mail: info@ib-hoteli.si
www.istrabenz.si/zbudimopalace

PIRANSKI VANDALIZEM

V Piranu vandalizma ne manjka. Po uradnih in neuradnih podatkih so prestopniki vedno isti, povrh še mladoletni. Policija in sodstvo storita premalo, da bi se razmere izboljšale, prav tako starši, skrbniki in socialna služba. Ali bomo tudi v Piranu počakali na posilstvo, umor, ali poskus teh najhujših dejanj, da bodo poklicani spregledali?

Močna železna konstrukcija z razstavljenimi fotografijami na Tartinijevem trgu je bila v slabem mesecu dni, kar je postavljena, dobesedno demolirana. Ali naše institucije varujejo samo sebe ali bodo pravočasno zavarovale tudi prebivalce, zaradi katerih opravljajo svoje delo?

(Besedilo in slika: Ivan Zupančič – Župa)

NOVO VODSTVO ZLSD PIRAN

Na volilni konferenci Območne organizacije ZLSD Piran so izvolili novo vodstvo. Predsednik je postal **Patrik Vlačič**, podpredsednika pa sta postala **Barbara Kožar** in **Alen Radojkovič**. V devetčlanskem predsedstvu odbora so: Peter Bossman, Janez de Reggi, Tatjana Kosovel, Lorna Lovrečič, Marjan Maslo, Atilio Radojkovič, Darjo Reščič, Mojca Švonja in Vojka Štular. Tajniške naloge bo še naprej opravljala Dragica Mekiš.

UREJANJE JAVNIH PROSTOROV

Urejanje javnega prostora je naloga urbanistov, razvojnikov predvsem pa politikov. Bistveno je močno partnerstvo med javnim in zasebnim sektorjem ter lokalno skupnostjo. Če ni sodelovanja, vdira v prazen prostor zanemarjenost, vanj pa curljajo antisocialne dejavnosti. Okoljsko nasilje se odraža v plakatiranju, grafitih, odpadkih, nezakonitem oglaševanju pa tudi prosjačenju in drugih oblikah nadlegovanja na ulici. Javni prostor naj bo urejen po pravilu »manj je več«. Ulice in trgi prenesejo le opremo, ki koristno služi določeni rabi ali estetsko dopolnjuje prostor. Dobro oblikovanje zmanjšuje nered na javnih prostorih, spoštuje lokalni značaj ulic in trgov, ohranja in izboljšuje obstoječe ureditve, historične tlake in ulično opremo (stoli, mize, svetilke, smetnjaki, senčniki...).

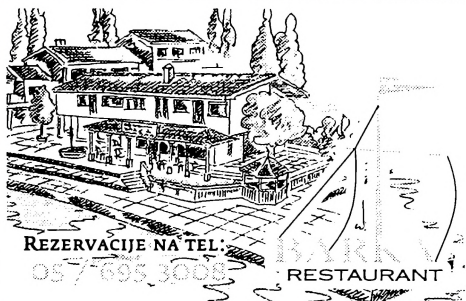
(vir: Matevž Celik: Preporod za trge in ulice, spletna stran TRAJEKT)

Cankarjevo nabrežje v Piranu: torbice in rute, obešene na zid - kje so inšpektorji?

Kulinarični užitki Mediterana

Restavracija Barka, Obala 2, 6320 Portorož

- restavracija obdana z morjem
- prijazno mediteransko vzdušje
- vrhunska hrana in strežba
- primerna za poslovne in družinske obede
- parkirišča zagotovljena
- odprta vsak dan od 11. - 24. ure

St. BERNARDIN
ADRIATIC RESORT & CONVENTION CENTER
PORTOROŽ · SLOVENIJA

ZAKAJ NA POSTAJI NI VOZNEGA REDA?

Pirančanka je potožila, da na tablah na glavni piranski avtobusni postaji že nekaj let ni voznih redov, ne za lokalne ne za medkrajevne linije. Že nekaj mesecev pa je zaprta tudi avtobusna agencija. Sama se vozi na delo v Izolo in je kar malce ljubosumna na tamkajšnje urejene razmere.

»V Izoli lepo vstopiš v turistično agencijo **Bele skale**, kjer lahko kupiš avtobusno karto, uslužbenka pa ti ljubeznivo natrosi informacije, za katere jo zaprosiš. Če želiš, ti celo posodijo vozni red, da si ga greš fotokopirati. Piran bi lahko že s takšnimi drobnarijami naredili veliko prijetnejšega kot je,« je pripovedovala.

Družba Engrotuš je Mestni knjižnici Piran podarila dva kompleta računalniške opreme. Knjižnica je bila namreč zaradi kakovostnega programa za vzpodbujanje računalniškega opismenjevanja, širjenje bralne kulture in kreativnega preživljanja prostega časa najmlajših, ki jih bo izvajala preko celega leta, izbrana na javnem razpisu **Tuševi bistri kotički**.

VSI LETOŠNJI NAČRTI TD FIESA – PACUG

Foto: EZ

Na občnem zboru so člani **Turističnega društva Fiesa-Pacug** dorekli letošnji program. Največ truda bodo vložili v obnovo pešpoti na Beli križ, radi pa bi našli tudi rešitev za nadaljnje delovanje kioska ob jezeru. Načrtujejo tudi vrsto prireditev in akcij. Tako se bodo vključili v tradicionalno spomladansko čistilno akcijo piranske občine, sredi maja bodo organizirali hortikulturno prodajno razstavo Cvetje v Fiesi, zadnji vikend v juliju pa že tradicionalno Fieško noč. Ob piranskem občinskem prazniku, 15. oktobra, bodo v Piranu postavili informacijske stojnice. Veliko pozornosti bodo posvetili tudi turistično - informacijski dejavnosti. V sodelovanju z lokalnimi dejavniki nameravajo izdati novo različico zloženke o Fiesi in Pacugu, ter postaviti spletni portal z naslovom kjer bi objavljali tekoče informacije ter katalog ponudnikov turističnih zmogljivosti v kraju. Naslov portala je: www.drustvo-fiesa-pacug.si.

na Prešernovem nabrežju
v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05 674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

Istrsko podeželje je bilo nekdanj vrt Trsta in istrskih mest. Tokovi so tekli v obe smeri.

Tudi Portorož je bil vključen v istrski življenjski krog.

Istrsko podeželje je oskrbovalo mesta s poljskimi pridelki (vino, olje, povrtnina, sadje, žito), gozdnimi sadeži, mesom domačih in divjih živali, z zdravilnimi zelišči, s kamnom, apnom in lesom. Istrani niso imela le delovnih rok ampak tudi izkušnje in znanje. V večjih mestih so se udinjali pri različnih obrtnikih, opravljali raznovrstna dela in pridobljene večine prinašali domov. Klesali so kamen, zidali, ribarili, obdelovali les, gradili barke, trgovali, prevažali tovor, vzgajali otroke svojih gospodarjev, bili so tudi uradniki in učitelji, nekateri so se se povzpeli med podjetnike in dajali kruh sokrajanom.

Mesta so bila okna v svet, podeželjanom so nudila možnost izobrazbe, dela in prodaje, v mestih je bila upravna in sodna oblast...

Danes še komaj vemo za te tesne povezave, življenjsko pomembne tako za podeželje kot za mesta. Vezi so se pretrgale. Ekonomska logika množične proizvodnje je izpljunila vasi iz kroga. Cenenost in masovnost sta premagala pristnost, naravnost, svežino in posebnost. Gost v portoroškem hotelu dobi na mizo španski paradižnik, nizozemski česen, izraelske pomaranče, afriške banane, japonske lignje in madžarsko meso. Uvožena je tudi hotelska oprema. Da je v Istri, mu ne pove niti ime hotela.

Gost odide iz Portoroža, ne da bi okusil istrske fige, žizole, kakije ali drnulje, pa fritole, motanice, fritaje ali supe. Kaj bi naštevali, še za domačine so ti sadeži in jedi skorajda preteklost.

Ena od vasi sredi Šavrinskega gričevja je Trsek. Majhna po številu prebivalcev a velika po njihovi ljubezni do domače vasi. Napisali so si monografijo, tako, zase, da vedo, kaj so in kje živijo. Prešteli so hiše in prebivalce, obudili svoje spomine, popisali svojo kulturo. Trsek je štel nekdanj skoraj dvesto ljudi, imel je dva vodna mlina, torklo, šolo enorazrednico, več izvirov vode, pralnico, pokopališče in cerkev sv. Bride. Trsečani so imeli svoje zgodbe in pregovore, po svoje so govorili, svatovali in verovali. Na delo so hodili v Koper in Trst. Doma so obdelovali njive in vinograde. Preštete imajo vse kažete, puče in vodnjake. Vedo na primer, da je ena od štern na Žarvici, eden od pučev na Križiščici, ena od kažet na Kožjači. Obnovljen je Mazurinov mlin in puč Jesika. Fabio Jerman ima v kleti dober refošk. Nona Nela živi v črni kuhinji. Hiše popravljajo. Tudi vaški dom je obnovljen. Turistično društvo je postavilo informativno tablo, izdalo zloženko in monografijo o Trseku.

Mladi Trsečani dvigajo glavo. Nekateri prihajajo iz mest, kamor je naplavilo njihove starše in jih izpilo. Njihove korenine na vasi jih povezujejo z davno preteklostjo in jim dajejo moči, da poženejo visoko v nebo.

Nada Kozina

PIRANSKE MISLI

Čim lepše je pročelje občinske palače, več klošarjev se sonči pred njo.

Čim več marmorja je v občinskih straniščih, bolj so poscani vogali piranskih hiš.

KDO JE KRIV?

Kdo je kriv za desetletja trajajočo sramoto in propadanje starega hotela Palace? Prva meni znana pobuda za prenovo hotela se je porodila leta 1978. Profesor Edo Mihevc ter arhitekta Janez Kresal in Ignac Primožič so izdelali načrt, ki je hotel ohranjal v zdajšnjem obsegu, na severovzhodni strani pa so predvideli nizko stavbo, kjer naj bi bile nove terme. Baje se je prenovi upiral takratni direktor hotela Palace.

Ravnikar proti Ravnikarju

V osemdesetih letih so pristojne oblasti razpisale natečaj, na katerega so se odzvale štiri projektantske skupine. Prvo nagrado so dodelili načrtu arhitekta Vojteha Ravnikarja. Na izbor se je pritožil drugonagrajeni arhitekt Edo Ravnikar, saj se izbrani projekt naj ne bi držal razpisanih pogojev, natančneje, ni spoštoval dogovorjenega števila ležišč. Krajanji so se temu načrtu uprli, ker je predvideval rušenje petnajstih stavb v Mirnem kotu. Resnici na ljubo je treba omeniti, da projektanti niso bili krivi za tako pretiran poseg v prostor, pač pa oblastniki, ki so upravljali in razpolagali z družbenim premoženjem. Sledilo je nekaj let dogovarjanja in celo pritožb na ustavno sodišče.

Spodletela tuja vlaganja

V začetku devetdesetih let sta se arhitekta Edo in Vojteh Ravnikar dogovorila za skupni projekt. Skrb za poslopje samo je prevzel Vojteh Ravnikar, zunanjo urbanistično ureditev pa Edo Ravnikar. Obnovo naj bi denarno podprli Hoteli Palace Portorož, Casino p.o. Portorož in italijanski sovlagatelj. Družbena pravobranilka samoupravljanja RS je 5. aprila 1993 odredila uvedbo revizije, ker si je italijanski partner – navajamo: »pridržel odločilno pravico v upravljaljskih razmerjih, ki ne ustrezajo njegovemu vložnemu kapitalu oziroma je vložek družbene lastnine (stari hotel

Palace) podcenjen... družbena lastnina je zaradi tega oškodovana.« Kdor je dal pobudo za takšne kravje kupčije, je bil verjetno vsaj delno kriv za novi zastoj.

Zatem je prišlo do nove pobude in naposled »zanesljivega« vlagatelja iz Avstralije. Navadnim smrtnikom ni dano vedeti, kako in kaj se je tokrat zapletlo, razpletlo pa naj bi se tako, da je podjetje Istrabenz dalo odpravnino nesojenemu in neresnemu vlagatelju, čeprav le-ta naj ne bi ničesar vložil v pravo obnovo.

Najnovejši predlog načeloma podpiramo vsi, vendar...

Zadnji predlog, ki smo ga obravnavali v Avditoriju letošnjega 3. marca (v ozračju, ki nas je, vsaj nekatere, spominjalo na »dogajanje naroda«), načeloma podpiramo vsi. Vsekakor odobravamo obnovo starega hotela. V isti sapi pa večina krajanov nasprotuje gradnji takšnega prizidka iz številnih razlogov, kot so: prostorske zmogljivosti središča Portoroža, stanje morja, negotova oskrba z vodo, krčenje zelenih površin in prometna utesnjenost, ki ne dopuščajo tolikšnega prizidka in novih ležišč. O arhitekturi je težko soditi, vendar kar nekaj arhitektov zatrjuje, da bi kakršenkoli prizidek okrnil videz in dominantno podobo stare zgradbe. Najbolj kočljiva se mi zdi predstavljena prometna ureditev. Že sedanja enosmerna pot komajda ustreza potrebam krajanov, kaj bo šele po obnovi! Sklepam, da načrtovalci za stavbe, ki so na projektu označene kot

Palace-u pripadajoča zemljišča, dopuščajo rušenje, za katere se bo nekoč izkazalo, da je prikazana rešitev neustrezna. Če bo res tako, bomo krajanji ponovno »krivi« za zastoj, ker se bomo po vsej verjetnosti temu upirali.

Starogrški modrec je zatrjeval, da ni tako visokega zidu, ki da ga ne bi z zlatom oto-

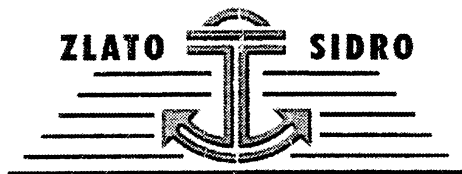
vorjen osel premagal, zato sklepam, da bo ta projekt sprejet. Kljub temu bi načrtovalce in vlagatelje le vljudno prosili, da si ogledajo Mihevcjev načrt in na mestu, kjer je on načrtoval gradnjo term, predvidijo terasasto pritlično zgradbo, v kateri bi lahko opremili nekaj sob in razkošnih kopalnic z lastno termalno vodo, saj je prav na sredi tega prostora vrtina. Sobe, ki bi imele pred vrati tudi nekaj kvadratnih metrov zelenice, bi po kakovosti in donosnosti odtehtale in nadomestile tudi (po našem mnenju) odvečne sobe v načrtovanem prizidku, pa čeprav bi le-te gledale na morje.

Ana Kalc Hafner

DRZNI SI BITI PIRANSKI GIMNAZIJEJEC

Dijakinje in dijaki Gimnazije Piran se bodo v **petek, 25. marca v Tartinijevem gledališču v Piranu** predstavili na tradicionalni prireditvi **Drzni si biti piranski gimnazijec**. Dijaki bodo prepevali, plesali, igrali... Vstop je prost. Večer se bo nadaljeval v kavarni Tartini, kjer bodo nastopili mladi gimnazijski bendi.

ZLATO SIDRO

**Pizzeria Zlato sidro
Obala 111 Lucija**

Odprta vsak dan od 11. do 23. ure

**Se priporoča s pestro izbiro pic
in drugih jedi.**

ZAPOVED LJUBEZNI IN SLUŽENJA – SPOROČILO VELIKEGA ČETRKA

Velika noč je največji in najstareši krščanski praznik. Za kristjane je to spomin na Kristusovo vstajenje. Velikonočni prazniki trajajo od velikega četrta do velikonočnega ponedeljka.

Veliki četrtek je za verne spomin na postavitev evharistije, mašniško posvečenje, razglasitev nove zapovedi in na Jezusov smrtni boj v vrtu Getsemani. **Obredi velikega četrta** se začno zvečer, ko je Jezus sedel z apostoli pri zadnji večerji. Med mašo zadonijo orgle in zapojejo zvonovi, ki potem v znak žalovanja zaradi Jezusovega trpljenja utihnejo dosobotne vstajenijske maše. Pri bogoslužju velikega četrta duhovnik po Jezusovem zgledu **umije noge izbranim vernikom**. To je spomin na dejanje, s katerim je Jezus razglasil **ново zapoved, zapoved ljubezni in služnja**.

V tistem času so duhovniki pričakovali, da jih bodo ljudje klicali s častnimi imeni. Niso govorili z revnimi ljudmi; o Bogu so spregovorili le, če so za to dobili plačilo. Z ženskami pa se sploh niso pogovarjali, saj te o Bogu sploh niso smele govoriti. Jezus pa je šel med ljudi, ne, da bi jih obtoževal za grehe, ampak da bi jih opominjal, naj pazijo, saj: ko nekaj ukradeš, si ukradel bratu; če slabo govoriš o njem in ga spravljáš v sramoto, ga lahko s tem ubiješ. Sam se je postavil v službo ljudem in pri zadnji večerji je hotel z umivanjem nog učencem novo zapoved ljubezni in služnja še enkrat razložiti. Italijanski duhovnik **Enzo Bianchi** je v svoji knjigi **Un rabbi che amava i banchetti** (namenjena je verskemu pouku otrok) takole opisal večer, ko je Jezus svojim učencem umival noge:

Tisti trenutek je Jezus začel znova razlagati vse od začetka. Vzel je brisačo in pokleknil, da bi vsem umil noge. Apostoli so imeli zares

zelo umazane noge, noge, ki so smrdele, ampak Jezus jim jih je umil kot bi služabnik umival svojega gospodarja. Bili so zmedeni in niso nič razumeli: to je bilo služenje, ki ga Judje niso mogli izkazovati drug drugemu, ker so ga imeli za poniževalno; samo nejudovski suženj je lahko umival noge drugemu človeku. V Stari Zavezi so brali, da je Abraham, ko ga je obiskal Bog, ukazal sužnjem, naj prinesejo vodo, da bi si lahko Gospod,

Narcise, znamenje pomladi in velike noči (foto: až)

ki se je prikazal v obliki treh slov, umil noge; ni mu jih sam umil. Abraham je torej celo Gospodu odrekel, da bi mu umil noge, ker je bilo to dejanje preveč poniževalno, to je bilo suženjsko opravilo. Jezus pa je vzel brisačo in vrč in je začel svojim prijateljem umivati noge. Tedaj mu je Peter rekel: „Gospod, ti, ki si naš voditelj, hočeš meni umivati noge? Nikoli! Spoštujmo hierarhijo: ti si Gospod in se moraš obnašati kot Gospod in mi smo tvoji služabniki in bomo ostali služabniki!“ Mogoče je Peter pri sebi pomislil: „Bom moral jaz, ko

bom voditelj, vsem ostalim umivati noge?“ Jezus mu je odgovoril: „Poglej, Peter, če ti ne razumeš, zakaj ti umivam noge, pomeni, da nisi prav nič razumel! Že tri leta sem z vami in sem na vse mogoče načine vaš služabnik in zdaj počnem nekaj, kar povzema vse, kar sem od vedno počel z vami: vaš služabnik sem!“ Potem se je obrnil k ostalim in jim rekel: „ Pomislite dobro, kdo je gospodar: tisti, ki sedi za mizo ali tisti ki služi?“ Učenci so odgovorili: „Seveda ta, ki sedi pri mizi!“ In Jezus jim je rekel: „Jaz sem bil z vami kot nekdo, ki služi in sem vam umil noge, kot bi bil vaš suženj!“ Peter je vztrajal: „O, ne! O tem sploh ne bomo govorili, ti mi ne boš umival nog! Nikoli!“ Jezus ga je pogledal in mu rekel: „Če pa tega nisi razumel, pomeni, da nisi nič razumel in da nisi vreden, da ostaneš z menoj: ne boš imel deleža z menoj, ne boš v skupnosti z menoj.“ Peter, mu je takrat rekel: „Če je pa tako, Gospod, potem pa mi ne umij samo nog, ampak tudi glavo: celega me okopaj!“ Jezus mu je pa rekel: „Pomiri se,

Peter. Saj te ne umivam zato, ker si umazan: pomembno je, da razumeš, da je potrebno služiti drugim. Si razumel? Razumeti moraš medsebojno služenje.“ (prevod avt.). To je eno od bogatih sporočil velikonočnih praznikov in nas opominja, da smo kot bratje in sestre, otroci enega Očeta, poklicani k medsebojnemu služenju iz ljubezni.

Špela Pahor

Karitas Portorož Informacijska pisarna Skupnost Srečanje

Cvetna pot 4
6320 Portorož

Pomoč odvisnikom in njihovim
staršem
tel.: 67- 46- 700
vsak dan od 8. do 16. ure

Nega in ultrazvočna terapija obraza

Nega telesa

Ultrazvok in vakum terapija telesa

Elektro stimulacija obraza in telesa

Depilacija

Manikura

Pedikura

Refleksna masaža

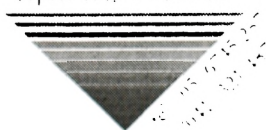
Tui-na masaža

Solarij

Infrardeča savna

Kozmetika Jana Novak s.p.

Leptičnikova ul. 10, 6320 Portorož

ŠTUDIJ JAPONŠČINE KOT ŽIVLJENJSKI IZZIV

Danes štirinidesetletni Pirančan Boris Seražin je imel to smolo, da je še kot osnovnošolec zbolel za neozdravljivo boleznijo, ki ga od njegovega štirinajstega leta priklepa na invalidski voziček. Navkljub razjedajoči progresivni mišični distrofiji pa mu ni zmanjkalo življenjskega poleta, skorajda nasprotno, saj zna v mislih popotovati daleč stran, vse tja do Jutrova, v deželo vzhajajočega sonca. Japonska ga je namreč za vse čase začarala: najsi bo zaradi njenih za zahodnjake nenavadnih, a privlačnih risank, s katerimi se je srečal v svojem otroštvu, bodisi zaradi dokumentarnih filmov, preko katerih je odkrival njene številne skrivnosti, ali zaradi pripovedi očeta pomorščaka, umrlega pred dvanajstimi leti, ki je nekoč v tej daljnovzhodni deželi služboval in potoval. Da bi o Japonski in njenih ljudeh izvedel še več, da bi morebiti prdrl v njeno bistvo, se je preprosto lotil učenja – japonsčine.

Boris Seražin se je sicer na portoroški fakulteti za pomorstvo in promet izšolal za inženirja tehnologije prometa, opravil je tudi pripravnštvo, vendar ga je napredujoča bolezen potem primorala, da se je invalidsko upokojil. Tako je v spoznavanju Japonske, predvsem pa v učenju jezika njenih ljudi, našel svoj novi smisel in življenjski motiv. Zato ne preseneča, da si je našel prijatelje in znance med enakimi navdušenci, kot je sam, študenti japonologije na ljubljanski filozofski fakulteti, od katerih je izvedel za tovrstni študij. Tako se je odločil za izredni študij tega za naše pojme še vedno dokaj nenavadnega, predvsem pa - kot neindoevropskega – težkega jezika. Sprva si je pomagal zgolj z učbenikom, ki pa mu ni zmožal predstaviti resnične izgovorjave. Zato je posegel po moderni tehnologiji, računalniku in predvsem internetu, ki je pri študiju danes lahko v neizmerno pomoč.

S poslušanjem zvočnih posnetkov se mu je uspelo podučiti o pravilni izgovorjavi japonskega jezika, preko spleta opravlja tečaje iz japonščine, v kateri si po elektronski pošti tudi dopisuje tako z ljubljanskimi študenti japonologije kot tudi s prijatelji iz te oddaljene azijske države, ki pa je s pomočjo interneta postala bližja, morda celo manj nedoumljiva. Ob pomoči svojega asistenta Boris že drugo leto v Ljubljani obiskuje intenzivne tečaje, na katerih predavajo japonski profesorji. Brezplačno bivanje v prestolnici pa mu omogoča slovensko društvo obolelih za distrofijo. Stroške šolnine je mladi Pirančan, ki po očetovi smrti živi z mamo in sestro, ves čas kril iz svojih prihrankov. Žal pa so zdaj ta sredstva izčrpana, a se zaradi tega – kot je tudi edino prav – ne namerava odpovedati svoji želji po

učenju, znanju in s tem po intelektualni rasti. To mu predstavlja velik življenjski izziv, zato je študij japonologije zanj tudi tako pomemben.

Pomagajmo Borisu poleteti!

Za pomoč pri kritju šolnine – cena študija prvega letnika japonologije na filozofski fakulteti v Ljubljani znaša namreč 490 tisoč tolarjev – se je zato odločil obrniti na piransko območno združenje Rdečega križa, ki se ga je odločilo v tem njegovem življenjskem izzivu

ob podobnih akcijah, niso nikoli zatajili, saj so bili zmeraj pripravljeni izdatno pomagati. Upamo, da se bodo tudi tokrat izkazali s svojim velikim srcem in dobro dušo. Huda bolezen je Borisa sicer spravila na invalidski voziček, vendar mu ni pristrigla duhovnih peruti. Pomagajmo mu, da bo dosegel svoje hrepenenje in izpolnil svoje načrte.

Livija Sikur Zorman

ZBIRANJE DENARNIH SREDSTEV ZA KRITJE ŠOLNINE MLADEGA INVALIDA

Bralke in bralce Portorožana prosimo, da pomagata Borisu, žal primoranemu na invalidski voziček, izpolniti njegove sanje! Šolnina za prvi letnik japonologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani znaša 490.000 tolarjev, kar je zanj prevelik zalogaj. Obračamo se na vas, računajoč na vaše dobro srce in razumevanje! Zato vas – drage bralke in bralce – prosimo, da po svojih močeh prispevate za študij mladega invalida iz Pirana.

Svoj denarni prispevek lahko darujete na naslov:

Območno združenje Rdeči križ Piran
Transakcijski račun št.: 10100-0032621580, s pripisom Za Borisa

Hvaležni vam bomo, imena darovalcev pa bomo sproti objavljali tudi v Portorožanu.

Mladi Boris Seražin, od svojega štirinajstega leta na invalidskem vozičku, kaže svojo ljubezen do vsega japonskega tudi z opremljanjem svoje sobe: na fotografiji desno sta dve japonski leseni ženski figuri, ki ju ni mogoče spregledati.

podpreti. Združenje Rdečega križa, ki deluje na območju naše občine, se je torej, seveda s soglasjem Borisa Seražina, odločilo obrniti na bralke in bralce Portorožana – ti pa doslej,

NOV PROGRAM ZA SLUŠNO PRIZADETE

V Centru za korekcijo sluha in govora v Portorožu bodo letošnjega aprila začeli izvajati program **Učenje za življenjsko uspešnost – Most do izobrazbe**. Program je namenjen odraslim gluhih in naglušnim osebam ter osebam z govorno - jezikovno motnjo, ki bi rade izboljšale svoje možnosti pri iskanju zaposlitve ter pri vključevanju v družbo. Osnova programa je računalniško opismenjevanje, ki bo potekalo preko zanimivih in uporabnih vsebin iz vsakdanjega življenja. Udeležencem bodo na voljo informacije, znanje in veščine, pomembne za njihov nadaljnji osebni in poklicni razvoj. Program bodo vodile strokovnjakinje z licenco iz Centra za korekcijo sluha in govora. Program je brezplačen, podpirata ga Evropski socialni sklad ter Ministrstvo RS za šolstvo in šport. Dodatne informacije vsak delovnik med 8. in 15. uro na tel. 05/ 67-46-762 (Sanda Mesič Jurin, vodja projekta).

IZVIRNO ZGODOVINOPISSNO DELO NADJE TERČON O POMORSTVU

Nadja Terčon, zgodovinarica in muzejska svetovalka v piranskem Pomorskem muzeju »Sergej Mašera« je svojo bogato strokovno publicistično bero zaokrožila z novim delom, ki obravnava pomorstvo v Piranu, Izoli in Kopru ter gospodarsko vlogo severozahodne Istre v odnosu do Trsta med leti v drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja. Knjiga, ki nosi naslov »Z barko v Trst« (Knjižnica Annales Majora, Koper 2004), je dejansko avtoričina predelana magistrska naloga, prinaša pa vrsto novih podatkov oziroma znanstveno raziskovalnih spoznanj pomembnih za boljše poznavanje pomorske preteklosti v obmorskih krajih Slovenske Istre.

Avtorica s posebno pozornostjo obravnava istrsko gospodarsko življenje in vlogo pomorskih dejavnosti ter pristaniškega prometa, osrednji del knjige pa je osredotočen na vplive industrializacije in modernizacije v severozahodni obalni istrski regiji. V knjižni recenziji **prof.dr. Marte Verginella** pa je poleg drugega zapisano, da je gospodarska in demografska rast Trsta pospešila agrarno proizvodnjo v istrskem zaledju. Postopna modernizacija obalnih mest in njihove bližnje okolice je povečevala povpraševanje po industrijskih proizvodih in kolonialnem blagu. Slabe kopenske povezave med periferijo in gospodarskim središčem so po letu 1850 ob vse večjem pretakanju blaga pospešile razvoj pomorskega prometa. Zlasti se je tedaj razcvetel potniški in tovarni promet, ki je z rednimi vsakodnevnimi zvezami istrska obalna mesta tesneje povezal s Trstom. Slednji je pospešeno razvijal prometno povezavo z zaledjem, postal sedež vseh večjih paraplovniških družb na vzhodni obali Jadrana,

Med nami je nov publicistični biser Nadje Terčon (foto: Župa)

glavno izvozno-uvožno pristanišče Habsburške monarhije ter sploh njeno glavno pristanišče. Pomen Trsta kot pristaniškega mesta se je dodatno povečal po zgraditvi Sueškega prekopa leta 1869 in pozneje z naglim razvojem industrije. Velika vloga manjših mest v severozahodni Istri, ki so v času Beneške republike prevladovala v trgovini z zaledjem, se je po omenjenih ugotovitvah skoraj popolnoma izničila. Mesta Koper, Izola in Piran so vse bolj živela v senci Trsta in imela v 19. stoletju veliko manjši pomen kot v obdobju Serenissime, ko je bil položaj prav nasproten. Stagnacija gospodarstva, zmanjševanje števila lokalnega prebivalstva, izguba najbolj donosnih ladjedelniških del in drugo je istrska obalna mesta mahnila v

odvisnost od Trsta, ki je tudi v začetku 20. stoletja množično zaposloval istrsko presežno delovno silo. Seveda pa to ne pomeni popolnega zatona omenjenih obalnih mest, ki so se tudi po zaslugi pomorstva, intenzivnega ribištva, solinarstva in donosnih agrarnih dejavnosti sčasoma prilagodila novim zgodovinskim okvirom. Ne nazadnje velja izpostaviti ugotovitev **Nadje Terčon**, da je prav pomorstvo istrskim obalnim mestom omogočilo uspešno vključevanje v severno-jadransko regionalno gospodarsko sfero. Z raznolikim (tudi tržaškim) arhivskim gradivom je avtorica nadrobno raziskala organizacijo pomorskih služb, obseg pomorskega

prometa, oblike pristaniške dejavnosti, spremembe v ladjedelstvu, pomorsko šolstvo in oblasti povezane s pomorstvom. Prav tako pedantno je s kvantitativno metodo preučila pristanke in odhode, gibanje ladij v Trstu, Kopru, Izoli, Portorožu in Piranu, številčnost posadk, tonažo in tipologijo plovil, pristanisko dejavnost, delovanje pristaniških deputacij in agencij ter oblike pridobivanja pomorskih znanj. Čeprav je obdobje vaporetov (parnikov) bolj ali manj le se nostalgiji spomin na preteklost, ne smemo prezreti dejstva, da je imel razvoj lokalnega pomorskega prometa še pred slabim stoletjem izjemen pomen za napredek, blaginjo in vsakodnevni stik med prebivalci istrskih mest in Trsta.

Slavko Gaberc

Odprtje Dnevor kulturne dediščine bo letos v Piranu

BOGASTVO NESNOVNE DEDIŠČINE

Enako kot pomena skrbi za neokrnjeno in neonesnaženo okolje se ljudje postopoma vse bolj zavedamo, kako pomembno je ohranjanje in obnavljanje kulturne dediščine, za katero bi lahko rekli, da je okolje, ki ga je - z razliko od naravnega - ustvaril človek sam s svojimi rokami in umom, kot družbeno bitje. O ohranjanju in vzdrževanju kulturne dediščine ne razmišljajo več le specializirani strokovnjaki v muzejih, galerijah, arhivih, knjižnicah, konservatorskih inštitutih ipd ali ljubiteljski poznavalci, nekoč se jim je rado reklo kulturna elita, temveč to postaja vrednota vse več ljudi. Pri širjenju in uveljavljanju neke vrednote ima lahko pomembno vlogo politika (vsi poznamo že skoraj tradicionalni »Dan brez avtomobila«, ki je namenjen razmišljanju o (pretirani) za okolje škodljivi uporabi avtomobila, kar naj bi ljudi prepričalo, naj pogosteje hodijo peš). Podobno se dogaja s širjenjem ozaveščenosti o pomembnosti kulturne dediščine, ki naj bi se nazadnje v kolektivni zavesti usidrala kot nekaj, kar je vredno ohranjati, vzdrževati, varovati ✎

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

<http://www.unid.si>

Email: servis@unid.si

☞ - skratka kot vrednota. Temu ozaveščanju so namenjeni tudi Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD), ko ljudje praznujemo skupno evropsko dediščino. Za Slovence ima to praznovanje še en pomen in sicer, da smo spet postali del evropske duhovne dediščine.

Društvo Anbot se že pripravlja na prireditev

Dnevi evropske kulture so bili lansko zgodnjo jesen velik praznik tudi za Piran, ves – od vegastih hiš do monumentalnih palač, cerkva, tlakovanih uličic do trgov – ena sama kulturna dediščina. Največ zaslug, da je mesto praznovalo, da so se ljudje zavedli, kako dragoceno da je, ima društvo **Anbot** (kdor je preslišal ali pozabil, naj ponovimo, da po istrsko pomeni nekoč, nekdej), ki že nekaj let, pod vodstvom že vsem znane **Natalije Planinc**, združuje ljubitelje ohranjanja kulturne dediščine. Lanska prireditev z obsežnim in bogatim programom je pritegnila toliko ljudi in je imela tolikšen odmev v množičnih občilih – skratka, bila je tako uspešna, da bo ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine osrednja prireditev v državi potekala prav v Piranu. Člani Anbota so že začeli priprave na to pomembno in odmevno prireditev, katere otvoritev bo 24. septembra, hkrati s proslavo ob stoti obletnici delovanja Turistične zveze Slovenije, kot že rečeno, v Piranu. Tako so konec februarja v Luciji sklicali delovni sestanek, na katerem je znani slovenski etnolog, dr. **Janez Bogataj**, več kot sedemdesetim udeležencem predstavil temo letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine in sicer nesnovno dediščino. Za nami ne ostaja zgolj materialna dediščina, enako ali še pomembnejše je tisto nesnovno, kar ostaja za nami v kolektivnem spominu: šege in navade (življenjske, letne, delovne, festivali in praznovanja), verovanja (denimo vraže in prazne vere), jezik kot način sporazumevanja in izražanja (imena, narečja), besedna umetnost (na primer pregovori, reki, pripovedi, legende, bukovniki), bralna, pevška, plesna kultura, prosti čas in zabava, zdravilstvo in tehnična znanja... Posebni del nesnovne kulturne dediščine je dediščina avtohtonih etičnih skupin, pri nas italijanske ter Slovencev v zamejstvu.

Spomin na vse to in še več naj bi (ponovno) obujali in oživili med 24. septembrom in 1. oktobrom v Piranu. Pri **piranskem društvu Anbot**, nosilcu prireditve, pa že zbirajo predloge za sodelovanje.

Livija Sikur Zorman

KULTURA PROSTORA KOT POGOJ USPEŠNE DRUŽBE

Lanskega septembra je na **Brdu pri Kranju** potekal svetovni slovenski kongres na temo »**Prostor - ogledalo ekonomskega razvoja**«. V uvodni besedi je predsednik RS dr. **Janez Drnovšek** izjavil: »*Ohranjenost in urejenost krajine, izgled javnega prostora naselij in kako-vostno oblikovanje vseh vrst objektov so nedvomno ogledalo stopnje ekonomskega razvoja in tudi kulturne ravni dežele.*« Po mnenju slovenskega arhitekta in oblikovalca **Saše Möehtiga** vodi pot "arhikulture" kot sedmega področja znanosti preko več novih znanj, tudi s področja psihologije, sociologije in komuniciranja. Znanje iz zgodovine umetnosti in arhitekture lahko oplemeniti moderno arhitekturo in je tudi vodilo velike slovenske arhitekte. Arhitektka Maja Simoneti je prostorsko kulturo opredelila kot odnos do prostora in odnosov v prostoru. V Sloveniji bo boljša šele takrat, ko bodo o urejanju prostora in kvaliteti arhitekture podobno kot strokovnjaki razmišljali politiki, investitorji in vsakodnevni uporabniki prostora.

(nk)

ETIČNI KODEKS ZAVODA ZA VAROVANJE KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE

Piranska enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine je izdelala smernice za varovanje, obnovo in prezentacijo spomenika hotela Palace. Konservatorji bi morali pri tem spoštovati stanovski etični kodeks, ki so ga leta 2002 sprejeli člani Slovenskega konservatorskega društva.

Smernice temeljijo na znanju in zakonu o varstvu kulturne dediščine. Investitorju ne dajejo natančnih navodil. Kako jih bo razumel in jih spoštoval, je odvisno od njegove osveščenosti, od njegove lestvice vrednot, od volje, da postavi splošni interes nad lastniškega. Smernice so okvirne in puščajo široke možnosti razumevanja. Projektant je lahko prepričan, da deluje v okviru smernic. Krajan lahko ob istih smernicah trdi nasprotno. Pred začetkom gradbenih del bo Zavod izdal soglasje, če bo ugotovil, da se je investitor ravnal smernic. Soglasje bo odvisno od vesti in strokovnosti konservatorja.

Naša zakonodaja ni tista opora, ki bi zagotavljala spoštljivo ravnanje s kulturno dediščino, zato je tembolj pomembna ozaveščenost investitorja. Japonci, denimo, imajo kratko ustavo in malo zakonov. Pa jim zadoščajo. Njihova zavest, odnos do kulture in ljubezen do domovine jim pomagajo pri odločanju. Japonec se ne vpraša, kako naj naredi po svoje, da bo še vedno zakonito. Vpraša se, kako naj naredi, da bo prav.

Etični kodeks Zavoda za varovanje kulturne dediščine Slovenije med drugim narekuje, da mora biti konservator navzoč pri vseh dejanjih, ki se kakorkoli dotikajo varstva kulturne dediščine, vendar v popolni distanci z obstoječim političnim ali drugim vplivajočim slojem. Osnovno vodilo konservatorja je strokovna in poklicna poštenost in popolna odgovornost do dela, ki mu je zaupana. Vse strokovne smernice in dokumente preverja le stroka sama. Smernice morajo biti v skladu z družbenimi pravili in v svetu priznanimi merili varovanja in ohranjanja kulturne dediščine. Kodeks zahteva od konservatorja, da po svojih zmožnostih poskuša na vseh ravneh kulturne zavesti človeka odkrivati in osmišljevati vrednost kulturne dediščine za človeka in njegov humani razvoj v skladu z okoljem. Konservator naj izkoristi vsa sredstva in metode, ki so mu na razpolago, da zadosti osnovnemu konservatorskemu načelu ustrezne in pravilne ohranitve in prezentacije. V ta namen se je dolžan povezati z drugimi sorodnimi strokami in pri svojem delu neprestano gojiti motiv interdisciplinarnega strokovnega udejstvovanja. Konservator je strokovno povsem odgovoren za svoje delo na kulturni dediščini oziroma spomeniku. Zato mora biti za poseg ustrezno pripravljen, bodisi, da gre za primarno zaščito, običajna vzdrževalna dela, ohranitev spomenika ali osmišljeno predstavitev. Konservator je dolžan, da vsakemu članu družbe na vprašanja o varstvu določenega spomenika tudi primerno odgovori. V svoji okolici mora biti stalno navzoč kot dejavna, vendar strokovno neoporečna oseba. Kot javni kulturni delavec si mora neprenehno utrjevati ugled in zaupanje okolice – pri tem naj mu stoji ob strani tudi država.

Valter Pikel

GLI ALUNNI HANNO ADOTTATO PIAZZA I MAGGIO

Il 14 febbraio, accidentalmente nella giornata di san Valentino, una delegazione di alunni della scuola elementare "Vincenzo de Castro" di Pirano ha fatto visita al Comune di Pirano. La delegazione è stata accolta dal sindaco, signora Vojka Štular in persona, e dalla responsabile dell'Ufficio comunale per le attività sociali, signora Milica Maslo. Il motivo di questa visita era la Piazza I maggio di Pirano che la scuola elementare piranese ha adottato due anni fa, nell'ambito del progetto UNESCO - IL PATRIMONIO NELLE MANI DEI GIOVANI - I GIOVANI ADOTTANO UN MONUMENTO.

L' incontro con il sindaco

La spinta ad adottarla è stato il fatto che ai giovani la piazza era parsa trascurata e in uno stato di degrado. Pur essendo molto bella e di grande valore artistico e culturale, specie grazie alla cisterna dell'acqua, un gioiello dell'epoca barocca, la piazza appariva loro trascurata e in stato di degrado. Per realizzare questo progetto i ragazzi si sono posti i seguenti obiettivi: conoscere meglio la nostra città e il patrimonio storico-culturale della nostra regione, sensibilizzare loro stessi ed i loro genitori, gli abitanti e i turisti che visitano Pirano. Inoltre hanno voluto essere creativi con la parola, con i disegni, con la macchina fotografica e con altri mezzi, nonché collaborare con alcune istituzioni cittadine e con le scuole, in particolare con il ginnasio "Antonio Sema" di Portorose. L' incontro con il sindaco invece lo desideravano per avere ulteriori informazioni sulla tutela del monumento e per chiedere al comune di salvaguardare con maggior cura e attenzione la bellissima Piazza I maggio.

Il sindaco, signora Vojka Štular ha mostrato molto interesse per le attività con cui i giovani si impegnano nella salvaguardia dei monu-

Piazza 1° maggio: un giorno dell'epoca barocca

menti: ultimamente, infatti molti atti vandalici danneggiano quello che dovrebbe essere un orgoglio per la nostra città. Il sindaco ha poi gentilmente fornito risposte esaurienti alle numerose domande dei giovani visitatori su come vengono salvaguardati i monumenti storici di Pirano, primo di tutti il "loro" monumento - Piazza I° maggio - per il quale hanno

constatato che negli ultimi due anni è stato oggetto di cure. Il sindaco ha spiegato che sono state eseguite alcune pulizie esterne tra le quali la rimozione dei graffiti e una pulizia delle statue. Le colonne con i putti sono state saldate e pulite. Purtroppo si è trattato di lavori superficiali perché il trattamento completo della cisterna richiederebbe un intervento più complesso e costoso, data la delicatezza e lo stato di conservazione delle pietre. Il Centro di restauri della Repubblica di Slovenia ha elaborato il progetto restauri in base all'ordinazione del Comune di Pirano. Per quello e per altri lavori sono stati spesi 4 milioni di talleri. I ragazzi erano incuriositi sul costo di una pulizia delle statue.

"Bisognerebbe avere a disposizione tanti mezzi per un lungo periodo di tempo necessario al restauro totale degli esterni, degli interni e per le pulizie, senza interrompere i lavori in corso. Questo tipo di trattamento verrebbe a costare circa 3 milioni di talleri per le pulizie e i piccoli interventi, e 60 milioni per il restauro totale," ha risposto il sindaco. Alla domanda dei ragazzi: "Perché al bar nelle immediate vicinanze è permesso di tenere i tavoli e le sedie sopra la cisterna" il sindaco spiegò: "La cisterna è stabile, all'interno è sostenuta da tre arcate sottostanti che sono in grado di reggere pesi maggiori, basta che non si provochino danni di alcun tipo alle pietre. Bisogna vivere insieme ai monumenti rispettandoli, se no, la città potrebbe sembrare solo un museo senza vita."

Ai ragazzi, come a parecchi, piacerebbe vedere l'interno della cisterna, però, cioè, come ha loro spiegato il sindaco, non è possibile: "Circa due anni fa sono stati aperti i due pozzi. Sono scesi i sommozzatori dei vigili del fuoco piranesi e hanno effettuato accertamenti e analisi. All'interno dei due pozzi c'è sempre dell'acqua. Al pubblico l'accesso non è possibile perché può avvenire solo attraverso i due pozzi. Le chiavi sono custodite dalla ditta comunale Okolje di Pirano."

Riassunto dello scritto degli alunni: Mateja Flego, Aleksandar Spremo, Sarah Vuk, Christian Poletti

Slaščičarna dobrih slaščic

MIGNON

v Portorožu

in pekarna z butikom slaščic

v Luciji vas pričakujeta
s svojimi izbranimi dobrotami.

Za denar je treba delati,

NLB Skladi

NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o.
Copova ulica 3, 1000 Ljubljana

z denarjem je treba znati.

Naložba v vzajemne sklade družbe NLB Skladi

vam omogoča preprosto varčevanje z izborom med različnimi varčevalnimi načrti in visoko likvidnost naloženih sredstev. Nudimo vam strokovno pomoč pri izboru vrste naložbe glede na tveganje in pričakovano donosnost naložbe.

NLB Skladi - Svetovni sklad delnic
NLB Skladi - Sklad slovenskih delnic
NLB Skladi - Kombinirani sklad
NLB Skladi - Sklad obveznic

Najmanjše začetno vplačilo v posamezen vzajemni sklad, v primeru **enkratnega vplačila** znaša 240.000,00 SIT, v primeru **postopnega varčevanja prek varčevalnega načrta** pa znaša začetni polog najmanj vsoto dogovorjenih vplačil v vzajemni sklad v prvem letu varčevanja (možnost najmanjših periodičnih vložkov od 10.000,00 SIT naprej, odvisno od izbrane predvidene periode vplačevanja).

K vzajemnim skladom družbe NLB Skladi lahko pristopite tudi v vseh večjih poslovalnicah Nove Ljubljanske banke d.d., Ljubljana, ki so opredeljene kot vpisna mesta. **Pooblaščenno vpisno mesto je tudi Poslovalnica Lucija, Obala 112, 6320 Portorož (od ponedeljka do petka od 8.30 do 13. ure in od 15.30 do 17. ure).**

Pri Novi Ljubljanski banki vaš denar ne bo počival, medtem ko vi delate.

Opozorilo: Vzajemne sklade NLB Skladi - Svetovni sklad delnic, NLB Skladi - Sklad slovenskih delnic, NLB Skladi - Sklad obveznic in NLB Skladi - Kombinirani sklad upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Podrobnejši podatki in informacije so vsebovani v izveščkih prospekta in prospekta vzajemnih skladov z vključenimi pravili upravljanja. Pred pristopom k pravilom upravljanja morata družba za upravljanje NLB Skladi ali Nova Ljubljanska banka, ki je pooblaščenca za sprejemanje pristopnih izjav, vlagatelju brezplačno izročiti izvešček prospekta. Vlagatelj lahko izvešček prospekta brezplačno pridobi na sedežu družbe NLB Skladi in na vseh pooblaščenih vpisnih mestih Nove Ljubljanske banke (seznam vseh pooblaščenih vpisnih mest je razviden iz prospekta vzajemnih skladov; v okviru delovnega časa teh vpisnih mest). Družba NLB Skladi mora vlagatelju na svojem sedežu in na vseh pooblaščenih vpisnih mestih Nove Ljubljanske banke v okviru delovnega časa teh vpisnih mest na zahtevo vlagatelja pred pristopom k pravilom upravljanja vzajemnega sklada brezplačno izročiti prospekt z vključenimi pravili upravljanja, zadnje revidirano letno in polletno poročilo vzajemnega sklada. Na sedežu oziroma poslovalnici družbe za upravljanje NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. na Copova ulici 3 v Ljubljani so vlagateljem dostopna vsa gradiva vsak delovni dan med 10. in 12. uro. Vzajemni skladi niso bančni produkt in niso vključeni v sistem zavarovanih vlog. Zaradi neugodnih gibov; tečajev vrednostnih papirjev in valut obstaja možnost, da vlagatelj v obdobju varčevanja ne dobi povrnjenih vseh sredstev, ki jih je vložil v investicijske kupone vzajemnega sklada.

www.nlb.si

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Zaposlite svoj denar

NIČESAR SE ČLOVEK NE BOJI BOLJ, KOT DOTIKA NEZNANEGA

Množica in moč (Elias Canetti)

Priznam, strah me je teme, ki spada med žalostne zgodbe naših ljudi. Kako pisati o izgubi smisla, ne da bi nehote dregnili v tuje nezavedno? Ko je Goethe objavil Trpljenje mladega Wertherja, je s tem sprožil val posnemovalcev, ki so po vzoru glavnega junaka prostovoljno drveli v smrt. Na Slovenskem že desetletja okoli 600 ljudi raje izbere smrt, kot da bi še naprej z bojem in ustvarjalnostjo osmišljali svoje življenje.

Vsakdo iz svoje ožje ali širše socialne sredine pozna nekoga, ki nosi rane prostovoljnega odhoda bližnjega. Spominjam se, ko je pred dvajsetimi leti k meni prišel prijatelj, ves krščen in potr. S punico sta se sprla in kot že tolikokrat razšla, ona pa je naredila samomor. Še sedaj ga vidim, strtega od občutka krivde, kako se mu je v trenutku porušil svet.

Še dolga leta kasneje se je spraševal, kaj bi moral narediti, da bi jo ohranil pri življenju. Za nekom, ki je prostovoljno odšel, ostajajo sorodniki, ljubimci in prijatelji z večno neodgovornim vprašanjem. Nekateri pravijo, da je potrebno za samomor trenirati že od malega. A kako

Strah pred neznanim... (foto: EZ)

potem razložiti neverjetno voljo ljudi, ki so v najhujših trenutkih koncentracijskih taborišč kljubovali temačni usodi in se v trenutkih najnujnejšega ponižanja, lakote in degradacije vsega človeškega, dvignili do neslutelih etičnih višin. (Beri Franklovo pričevanje o Psihologu v taborišču smrti).

Smrt je v sodobni družbi tabu tema. V krasnem novem svetu, kjer smo vsi lepi srečni in bogati je greh biti osamljen, grd in nesrečen. Vsi samci in brezdomci se bojimo praznikov, ko mediji vseskozi veselo trobijo, da je edino normalno preživeti praznike v krogu svojih najdražjih, obdani s pozornostjo, ljubeznijo in darili. Vsi naj bi bili uspešni, zdravi in zaposleni, kapitalistični trak nenehne vzhicnosti pa pozablja, da sam ustvarja tempo, ki mu določen odstotek ljudi ne more ali noče slediti. Vsi smo na tem sanskem drvečem vlaklu v svetlo bodočnost, toda, kaj če iz veleloterije izpademo? Pride trenutke, ko je človek čisto sam s sabo, iluzije kulis in sreče odpadejo, naenkrat se v ogledalu uzremo osamljeni in strti, brez socialne mreže na kateri bi lahko izjokali svoj mizerere. Bomo vzdržali ta trenutek, ko se stikalo med življenjem in smrtjo nevarno zamaje? V poplavi rumenega TV poročanja sem na privatni televiziji zasledil intervju znane igralko, ki je prijetno kramljala s predstojnikom psihiatrične klinike. Cisti pre-

sežek v iskrenosti! Naenkrat je stekla beseda o zdrsljivi temi. Gospod je z drthečim glasom priznal, da se je ob samomoru sina počutil nemočnega, da je odpovedal kot oče in strokovnjak. Voditeljica je opisala svojo bolečo izkušnjo, v šestem letu starosti je namreč na isti način izgubila očeta. Ob iskrenih besedah je neznosna tema dobila človeški

obraz, prostor je zasijal v zagrobni svetlobi in upanju. Kdor je poslušal pogovor, je začutil, da sta sočutje in človeška ljubezen brezmejna, samo odpreti se moramo in spregovoriti o mrtvaških časih, ko nam tesnoba in strah zastirata pogled na blagoslov življenja. Najhujša veriga je neizgovorjena beseda, ki se zavleče v podzavest in kot strup notranjih ran hromi voljo do življenja. Povprečen slovenski mož, kmet v poznih srednjih letih se po nekaj desetletjih nezdravega življenja in popivanja, odloči, da ima vsega dovolj in gre na gavge. Za sabo pusti opustelo

kmetijo in žalostne sorodnike. Mu znamo pomagati? Kaj lahko naredimo, ko vidimo, da ljudje okoli nas osebnostno propadajo? Res problemi izginejo, če se obrnemo in zamižimo ob dejstvu, da imajo naši najbližji avtodestruktiven način življenja? Se lažje sprostimo ob litru rujnega, ko hitimo, pritisnjajoč na plin, svoji žalostni usodi naproti. Veliko naših znancev in prijateljev umira pred našimi očmi, mogoče tudi mi, a se tega ne zavedamo. Počasi in brez patetike zamižajo talenti, telesna moč in hitrost uma. Je podatek, da 28 milijonov Američanov jemlje **antidepresorje** in **prozak**, mlade, neposlušne učence pa veselo pitajo z **ritalinom**. Naša bodoča cena za uspeh?

Res je, življenje imamo vsak zase, toda nikoli ne vemo, kdaj bomo padli v temno noč duha, zato je preventivno odpreti srce in oko..!

Igor Bizjan, raziskovalec

FELOLUX d.o.o

Trgovina, izvajanje in proizvodnja

Padna 5, 6333 Sečovlje

**ELEKTRO, RAZSVETLJAVNA,
VODOVODNIH,
OGREVANJA,
PLINSKIH,**

FELOLUX

TRGOVINA

**ELEKTRO
VODOVOD
OGREVANJE**

Liminjanska 111, 6320 Lucija

(v obrtni coni)

Felix & Flavio

GRIZON

Tel.: 05/677-22-82

VSTALA PRIMORSKA

To je naslov neuradne primorske narodno-buditeljske himne pa tudi nove revije Zveze primorskih klubov z vse Primorske.

»Bliža se konec študija, na vrsti je delo« razmišlja mladi avtor. Zdi se mu modro misliti na zaposlitev že v času študija. Bolj ko visoke ocene na izpitih je pomembno iskanje primerne zaposlitve. Škoda je časa za skladiščna in druga ročna dela. Bolje je že v času študija poiskati delodajalca, pri katerem bo lahko s svoje šolsko znanje obogatil s prakso in si zagotovil zaposlitev.

Problem zaposlovanja marsikateremu študentu pokvari užitek študentskega življenja. V gimnaziji ti pred vpisom govorijo: »Izberi tisto, kar te veseli!«. Potem pa končaš študij in ugotoviš, da za tisto, kar te veseli, ni razpisanega delovnega mesta in tako postaneš breme sebi in staršem.

Bolonjska reforma, ki uvaja enotno evropsko visoko šolstvo, skrajšuje študij in povezuje fakultete s trgov delo.

Nad predolgim študijem in neizkušeno študentov se pritožuje tudi gospodarstvo. Si predstavljate človeka, ki pri 28 letih diplomira in nima dneva delovnih izkušenj, ki jih zahtevajo razpisi delovnih mest.

Po novem naj bi študentje bolj samostojno delali in se tako pripravili na službene dolžnosti in obveznosti. Vedno več je takih delovnih mest, kjer je potrebno veliko samoiniciative in organizacijskih sposobnosti.

Današnjim študentom se godi predobro, njihove organizacije so usmerjene v prirejanje žurov, študij postaja obstranska dejavnost. Študentje niso več uporniki, pa bi morali biti. Upreti bi se morali mestom oblasti, a tam ni nobenega pravega gospodarja. Oblastniki so si nadelali masko dobrega gospodarja, ki daruje študentom vse, kar potrebujejo za življenje in še več: tudi vse nepotrebno, vse tisto, kar naredi življenje odvisno od drugega življenja. Študent se boji stopiti na svojo pot, da ne izgubi podeljenega. A le nekaj je, kar je še bolj strašno od tega, da nekaj izgubi, in to je: da izgubi samega sebe.

LAURA PAUSINI V KOPRU

Razveseljiva novica za ljubitelje zabavne glasbe. V četrtek, 7. aprila naj bi v koprski Bonifiki nastopila priljubljena pevka Laura Pausini.

ARHITEKTURA, KAMNITA KNJIGA

Arhitekturo določa njena čitljivost, zgodovina, funkcionalnost, pristnost ali kombinacija vsega skupaj. Okolje, v katerem živimo, ima edinstvene značilnosti, kot so materili za gradnjo, klima, zgodovina itd. Vloga arhitekta je, da te značilnosti najde, razume in na koncu izrabi tako, kot so to počeli naši predniki na tem območju. Toda vsekakor v dialogu z današnjim načinom življenja in napredkom v tehnologiji. Korenin posameznega območja se danes pogosto ne upošteva dovolj. To nam potrjujejo tipi arhitekture, ki jih lahko vstavimo v katerokoli okolje v Sloveniji ali celo po svetu in ki jim ne moremo prebrati bistva, saj ga pogosto nimajo. Prav to nas vključuje v neko povprečje, iz katerega težko izstopamo.

Vir: Maša Cotič: kamnita knjiga slovenske obale, Vstala Primorska

KULTURNI DAN OŠ LUCIJA Z NASLOVOM »NAŠA ISTRA«

Letošnji kulturni dan osnovne šole Lucija je zaznamovala Istra. Organizirane so bile številne delavnice, v katerih so učenci istrske značilnosti »obdelali« likovno, etnološko, kulinarčno, glasbeno, športno. Hodili so na sprehode, spoznali dvojezičnost, risali istrskega vola in osla, izdelovali kožo, kot simbol Istre, spregovorili so o pomenu turizma, pisali pregovore, poslušali anekdote, si ogledali igro pandolo, medse vabili zanimive goste. Številne izdelke, nastale v delavnicah, so razstavili v hodniku na vhodu šole.

»Učenci so spoznali ljudi, posebnosti, bogastvo tega koščka Slovenije. Živimo v Istri, koliko jo poznamo, je posebno vprašanje. Vesela sem bila, ko smo od otrok slišali: »Ma, tega sploh nisem vedel! Pa živimo tukaj!« Taki dnevi so priložnost, da razširimo svoja obzorja in pridobljeno znanje poneseemo v svoje družine in med prijatelje,« je povedala učiteljica slovenščine na šoli **Dragica Kocjančič**.

PIRANSKI GIMNAZIJCJI OBELEŽILI 17. MAREC - EVROPSKI POMLADNI DAN

Ob Evropskemu pomladnem dnevu, 17. marca, je v Tartinijevem gledališču italijanska **Fondacija za šolstvo družbe San Paolo** v okviru projekta **Europa Club** in v sodelovanju z **Gimnazijo Piran**, **Gimnazijo A. Sema** in **Licejem G. Galilei** iz Trsta ter pod pokroviteljstvom Občine Piran pripravila predavanje na temo **Prihodnost Evrope**, od ustave in razširitve na poti k skupni evropski vladi. Osrednja govornika sta bila **Grazia Borgna** iz Fondacije za šolstvo in dr. **Bojko Bučar** s Katedre za mednarodne odnose ljubljanske FDV, udeležence pa so pozdravili tudi sekretar Fondacije za šolstvo **Giorgio Inaudi**, piranska županja **Vojka Štular**, ravnatelj **Daniela Paliaga**, **Gianfranco Hofer** in **Borut Antonič** ter nekdanji piranski dijak **Marko Javoršek**, danes predsednik **JEF Slovenije** (Mladi evropski federalisti Slovenije). Srečanje je bila lepa priložnost za podrobnejše informiranje o ustanovah in delovanju EU pa tudi za izmenjavo pogledov na prihodnost Evrope. Piranskima šolama se je tako ponudila priložnost, da se priključita dejavnostim projekta **Europa Club**, ki podpira mlade in šolske zavode pri vzgoji evropskega državljanstva. 17. marec je bil za Evropski pomladni dan izbran na predlog Evropske komisije, njegov namen pa je, da mladi Evropejci razmišljajo in medsebojno razpravljajo o prihodnosti Evropske Unije.

Lorena Štemberger

TEJA ČERNE ŠPORTNICA PIRANA 2004

V začetku marca je bila v Tartinijevem gledališču tradicionalna prireditev »Športnik občine Piran«. Športni center Piran, vzorni organizator prireditve, je podelil nagrade in priznanja športnikom, športnicam, športnim ekipam ter športnim delavcem, ki so s svojimi lanskimi rezultati oziroma opravljenim delom posebej izstopali, nagradili pa so tudi kolektive, ki so podpirali šport v naši občini.

Športnica Pirana za leto 2004 je postala jadralka JK Pirat **Teja Černe**, ki si je priznanje zaslužila za doseženo 17. mesto na OI v Atenah ter 14. mesto v Svetovnem pokalu. Za najboljšo ekipo med individualnimi športi sta med moškimi proglašena jadralca **Tomaž Čopi** in **Davor Glavina** med ženskami pa jadralki **Vesna Dekleva** in **Klara Maučec**. Posebno priznanje za športni dosežek v neolimpijski panogi je prejel vrhunski tekmovalec v tajskem boksu **Jasmin Bečirovič**, ambasadorja športa pa sta postala **Matej Mavrič** (nogometaš, ki nastopa v tujini) in **Sašo Ožbolt** (košarkar, član ljubljanske Olimpije). Naziv zaslužnih športnih delavcev sta si prislužila **Zvonimir Birsa** (jadranje) in **Milenko Railič** (karate). Podelili so tudi nagrade za najbolj obetavne mlade športnike. Prejeli so jih: **Nikola Đorđević**, **Dany Stanišič**, **Luka Domjan**, **Jure Mrakič**, **Nik Pletikos**, **Tina Mrak**, **David Moro**, **Andrej Pistotnik**, **Tilen Vodlan** in **Valentina Budak**. Nagrade so prejeli vsi državni prvaki: **Katja Povše**, **Spela Vasič Stepančič**, **Janez Peterlin** (vsi akrobatika), **Sara Herceg**, **Urška Jakin**, **Dijana Stanišič** (vse športna gimnastika), **Kim Pletikos** (jadranje), **Aljoša Tomšič** (športni ribič), **Mladen Railič** (karate). Za najodmevnejše športne prireditve so priznanje prejeli: **Strelsko društvo Portorož** (Zlata roža Portoroža), **Šahovsko društvo Piran** (DP v hitropoteznem šahu) in **Marina Portorož** (teniški Federation cup), za naklonjenost športu pa naslednji kolektivi: **Casino Portorož**, **Banka Koper**, **Kava bar Domen Lucija**, **Adriatic Koper**, **Droga Izola**, **Marina Portorož**, **Avto Triglav Ljubljana**.

(až)

MNOŽICA TEKAČEV NA TEKU IN POHODU »POVEŽIMO SOLINE«

V soboto, 19. marca so portoroško društvo **Jaz sem najboljši**, **Športni center Piran** in **Judo klub Portorož** organizirali tek in pohod z naslovom »Povežimo soline«. Na osem kilometrov dolgo progo med sečoveljskimi in strunjanskimi solinami, ki je tekla tudi skozi Portorož, se je podalo kar 90 tekačev in več kot 150 pohodnikov iz vse Slovenije. Tekaško tekmovanje je imelo tudi tekmovalni značaj. Najboljša tekačica v konkurenci nad 30 let je bila **Sabina Jovan**, do 30 let pa **Vera Kovačič**, najboljši tekač v najmnožičnejši konkurenci nad 30 let (sodelovalo je kar 45 tekačev) je bil **Igor Lešnik**, najboljši v konkurenci do 30 let pa **Peter Letnar**. Tekmovanje je štelu tudi kot prvi tek letošnjega Obalnega tekaškega pokala. V moški konkurenci vodi Letnar pred Lešnikom in Urošem Vodopivcem, v ženski konkurenci pa Sabina Jovan pred Natašo Kenk in Dragico Dolgan.

(až, foto: Župa)

PIRANSKI NOGOMETAŠI ZAČELI S PORAZOM

Nogometaši tretje slovenske lige – zahod so pričeli s spomladanskim delom prvenstva. Igralci NK Portorož – Pirana so gostovali v Dobu in visoko izgubili (0-4). Pirančani niso igrali slabo, vendar jih je, kot že nekajkrat v jesenskem delu, povsem zapustila športna sreča. V vodstvu kluba so nam povedali, da je cilj Pirančanov obstanek v ligi. Trenutno med 14 ekipami zasedajo 11. mesto. Domače nogometne predstave igrajo Pirančani ob sobotah popoldne. Publika je vabljenka k ogledu v čim večjem številu.

CRUISE & FERRY CENTER TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški. Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSE, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija

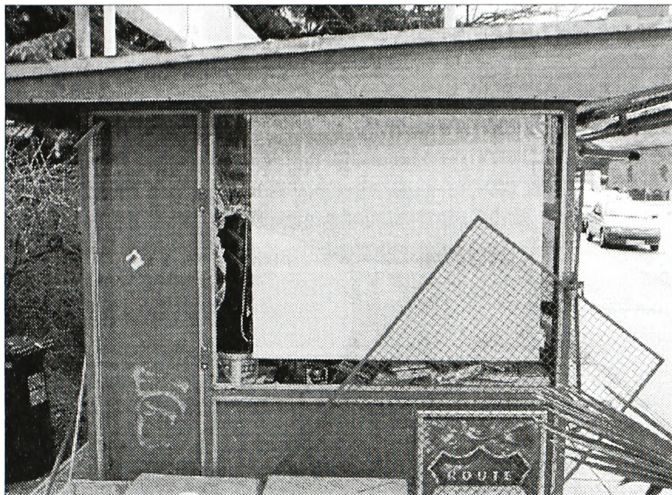
Príčkajemo vas od 10.00 - 18.00 ure

Pokličite (05) 67 10 777

www.cruise-ferry-center.com

VLOM V LUCIJSKI KIOSK

V sredo, 15. marca nekaj pred 6. uro zjutraj so neznanci vlomili v kiosk pri Mercatorjevi »sedmici« v Luciji. Inventura, ki so jo zaposleni opravljali skoraj ves dan, je pokazala, da so nepridiprave zamikale zlasti cigarete. Škoda je ocenjena na približno 70.000 tolarjev. V času našega poročanja, policija storilcem še ni prišla na sled.

Nepridipravi bodo zastonj kadili kar nekaj časa... (foto: až)

PARKIRAJO VSEVPREK

Prebivalci Fizin že nekaj časa opozarjajo na neurejen mirujoči promet v okolici policijske postaje ter bencinskega servisa. Zatrjujejo, da vozniki - med njimi so menda celo policisti - parkirajo tam, kjer se jim zljubi.

»V teh dneh, ko so ob policijski postaji zarisali štiri parkirna mesta, se je kaos še povečal, saj vozila še bolj ovirajo pretočnost prometa. V neposredni okolici policijske postaje in bencinskega servisa ter v ulici Fizine parkiranje preprosto ne bi smelo biti dovoljeno. Nedaleč od tod je vsaj pet parkirišč, kjer bi vozniki lahko puščali svoje avtomobile. Prekipelo nam je! Prisiljeni bomo pričeti postopek za zamenjavo odgovornih oseb, ki so ali bi morale biti seznanjene s to problematiko - od ministra do županje, od direktorja slovenske policije do predstojnika občinskega urada za redarstvo. Tako namreč ne gre več naprej,« nam je pojasnjeval razjarjeni stanovalec.

Stanovanci Fizin zatrjujejo, da je prometna zmeda v okolici policije in bencinskega servisa prešla vse meje.

Pred dnevi je sprehajalko iz Lucije na prehodu za pešce pri Kompasu podrl kolesar. Očividci zatrjujejo, da je ponesrečenka več kot pol ure čakala na rešilca. (foto: Andrej Susman)

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, tasta in nonota

ANTUNA - TONETA VERNOTA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem in sosedom za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. – Žena Slavica, sin Srečko z Matejo in vnukinjo Dino.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so darovali: Ivo in Sonja DROŽINA 2.000 tolarjev, Sonja KNEZ 5.000 SIT, Tatjana PERGAR 5.000 SIT, družina MAGLICA 1.000 SIT, Marija MALLY 3.000 SIT, Sonja MOČNIK CUJNIK 2.000 SIT in Gordon SLUGA 20.000 tolarjev.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu krajevne skupnosti Portorož (Obala 16, I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

DVE ISKRICI

Čim globlje požene drevo korenine, višje se pne v nebo.
Ne proti prizidku, borimo se za boljšo družbo.

Nada Kozina

PIŠKOTI

Dekle je na velikem letališču čakalo na polet. Ker se je čakanje zavleklo, si je kupila knjigo, da bi ji čas hitreje minil. Kupila si je tudi vrečko piškotov. Sedla je v čakalnico, poleg moškega, ki je bral revijo. Tudi sama je odprla svojo ter si postregla s piškotom. Kmalu je tudi sosed vzel enega. Nejevoljno je pogledala, vendar ni rekla ničesar. Pomislila je: »Kako si nesramen! Če bi bila bolj odločna, bi ti tako prisolila, da bi si me zapomnil!« Vsakič, ko je vzela piškot, je tudi on vzel svojega. Bila je ogorčena. Ko je v vrečki ostal zadnji piškot, je pomislila: »Kaj boš pa zdaj, ti brezobzirnež!« Mož pa je prelomil piškot na dva dela in ji z nasmehom ponudil drugo polovico. To je bilo preveč! Začela je pihati od jeze. Zaprla je knjigo, pograbila stvari in odšla v prostor za vkrcanje. Ko se je v letalu, že pomirjena, udobno namestila na svojem sedežu, je odprla torbo in z začudenjem zagledala še zaprto vrečko piškotov. Postal jo je pošteno sram, ko je doumela svojo zмотo. Pozabila je, da je piškote položila v torbo. Medtem, ko je bila sama vsa iz sebe, ker je mislila, da jesta njene piškote, je moški z njo brez nejevolje razdelil zadnji piškot.

Nauk: Kolikokrat v življenju jemo piškote drugih, pa se tega ne zavedamo. Preden si oblikujemo mnenje in obsodimo druge, je bolje nekoliko premisliti. Morda stvari niso čisto take, kot si jih predstavljamo.

V življenju je nekaj stvari za vselej nespremenljivih:

- dejanje, ki smo ga storili;
- dejanje, ki ga nismo storili;
- beseda, ki smo jo izrekli;
- priložnost, ki smo jo zapravili;
- čas, ki je potekel.

Naj bodo dejanja v življenju prava, besede modre in dobrodušne! Ne zamudi nobene priložnosti, ne zapravljaj časa...

NEGA NOG NA DOMU

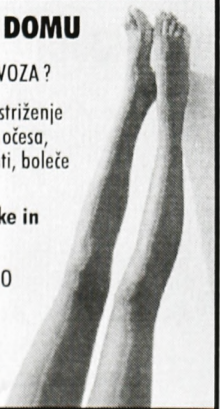
NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

STROKOVNO OSKRIBIMO
NA VAŠEM DOMU

Vinčec Karim
s.p. zdr. tehnik pediker
TEL. 031/ 851-242

STERILIZACIJA IN KASTRACIJA MAČK

Mačke - samci in samice - uprizarjajo v času parjenja prave ljubzenske scene. Druga, vzporedna nevšečnost je, da prav v tem času praskajo po stanovanju in urinirajo-markirajo po vratih, vogalih, po pohištvo itd. Predvsem samci so nagnjeni k temu. Ko samci urinirajo, zavzamejo značilen položaj: zadnje noge vzravnaajo, rep dvignejo pokonci, ga zatresejo in vijugajo s konico repa. Curek urina je močan in vodoravno usmerjen nazaj. Takšno uriniranje ima dvojni pomen: živali privabljaajo na ta način nasprotni spol ter hkrati označujejo svoj teritorij. To počnejo tudi divje mačke v gozdu.

Če imamo samca, se tem nevšečnostim izognemo tako, da spustimo žival nekaj časa na potep. Vrnila se bo shujšana, opraskana, včasih ranjena, lahko pa postane žrtev prometa, psa ali koga drugega. Prav tako se bo maček vrnil okužen s kakšno nalezljivo boleznijo (mačja kuga, mikrosporija, mačji imunosupresivni virus RIV) ali poln zajedalcev.

Najbolj zanesljiv in varen način, da se izognemo vsem paritvenim nevšečnostim je torej, da mačke, ki jih ne nameravamo imeti za razplod, kastriramo oz. steriliziramo.

Kastrirani mački pridobijo na teži, postanejo lepši, bolj umirjeni, potepanje jih ne zanima več in tudi nimajo neprijetnega vonja. O humanosti in moralnosti kastracije in sterilizacije večkrat teče beseda. Nekateri menijo, da je to dejanje nehumano. Običajno so to nedorečene misli oseb. Ki raje mislijo »z usti« kot z glavo. Operacija je brez bolečin in skoraj stoodstotna. Kastrirane ali sterilizirane mačke živijo brez skrbi in lahko v največji meri izkoristijo svojo sposobnost, da uživajo lepe strani mirnega življenja. Plodne mačke večkrat letno doživijo paritveni stres, ki je sicer biološki pojav, vendar žival precej izčrpa.

Res sta sterilizacijain kastracija nenaravni. Še bolj nenaravno pa je mučno, z naravnimi zakoni nekontrolirano razmnoževanje živali. Če jim ne preprečimo paritve, dobimo leglo mladičev, ki jih največkrat ne moremo obdržati. Zato jih prepuščamo potepuškem življenju ali kar je še bolj nehumano - jih pobijamo.

Vsakišno nasprotovanje sterilizaciji in kastraciji je torej popolnoma nesmiselno in povezano s tisto človekovo miselnostjo, ki zaradi nezmožnosti kontroliranja svoje naraščajoče številčnosti vodi svet na rob demografske nasičenosti.

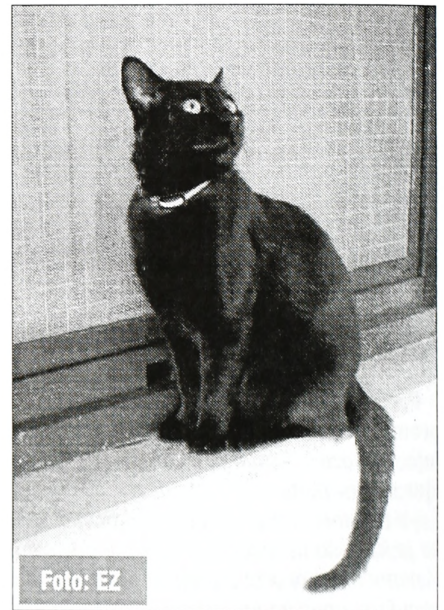

Foto: EZ

Kastrirane in sterilizirane mačke imajo poleg naštetih še nekaj prednosti: počasneje se starajo, mirneje živijo, ne morejo se okužiti z urogenitalnimi boleznimi. Kastracija in sterilizacija ne vplivata na inteligenco ali igrivost mačke, niti ne povzročata degenerativnih procesov. Nekateri živali se lahko zredijo, to pa preprečimo z dajanjem nizkokalorične hrane.

Veterinarska ambulanta opravlja posege kastracije in sterilizacije mačk in psov od novembra do januarja z 20% popustom na storitve.

Mag. Barbara Strmole,
Veterinarska ambulanta Koper

VELIKONOČNA PESEM

Veliki brat me opazuje.
Pravi, da sem zaklad,
veliki brat.
Pribija me na križ
in moja duša leti,
smeji se v megli.
Ne vidi je
veliki brat.

NK

15 let
Portorožana

VEČ KOT STO ČLANOV NA OBČNEM ZBORU DRUŠTVA INVALIDOV

V soboto, 3. marca je imelo Društvo invalidov občine Piran na Bernardinu občni zbor, ki se ga je udeležilo več kot sto članov. Iz poročil, ki so ga podali posamezni odbori, je razvidno, da je za člani v minulem letu ogromno volonterskega dela. V zadnjem letu so po bolnišnicah, domovih ostarelih ter na domovih obiskali več kot 200 članov, pri letovanju so podprli 63 članov, enkratna socialna pomoč je bila dodeljena petim članom, ob osebnih življenjskih jubilejih so razposlali številne čestitke in pakete, z izrečenimi sožalji in drugimi pozornostmi pa so stali ob strani tudi svojcem umrlih članov.

Razveseljivo je razvejano športno udejstvovanje članov. Poleg celoletnih rekreacijskih treningov, so se udeleževali tekmovanj v petih športnih disciplinah in bili pri tem zelo uspešni.

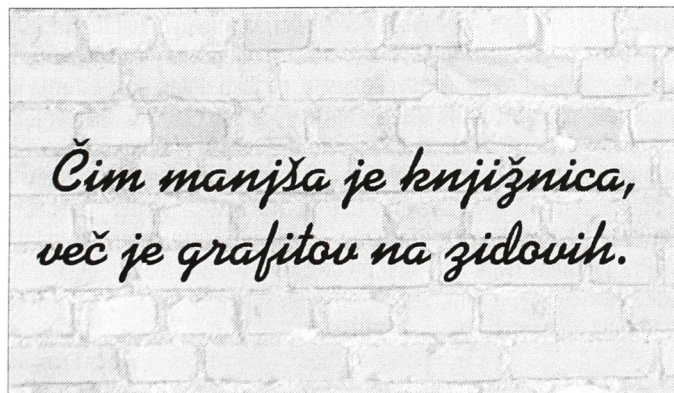
V društvu organizirajo tudi delavnice ročnih spretnosti, v katerih sodeluje lepo število invalidk. Del teh izdelkov je bil prikazan na razstavi po občnem zboru, ko so v počastitev dneva žena pripravili pristrčen kulturni program.

Zbora so se udeležili tudi predstavniki drugih društev invalidov. Predstavnica številnih invalidskih organizacij Valerija Macarol je v imenu Zveze delovnih invalidov Ljubljana v nagovoru navzočim predstavila prizadevanja zveze ter društev za uveljavitev boljših pogojev in pravic za invalide. V preteklem letu je prišlo do spremembe 14. člena slovenske ustave, ki določa, da je invalidnost človekova pravica, kar prinaša odločujoč vpliv na delo in življenje invalidov ter jim omogoča vključevanje v proces družbenega dogajanja.

(H.V.)

Ženske so s svojimi spretnimi rokami, novimi idejami in dobro voljo ustvarile lepo število unikatnih izdelkov: razno cvetje, čestitke, izdelke iz usnja, pirhe, punčke iz cunj, slikanje na svilo, kvačkanje ipd.

Filatelija

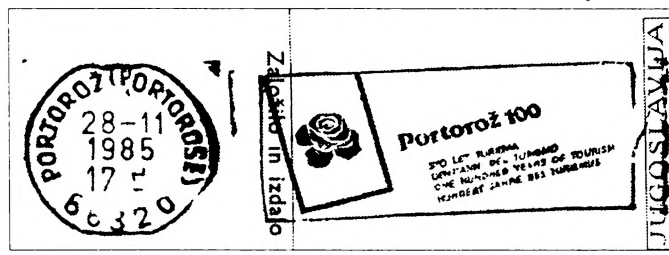
ZNOVA 100 LET

Letošnje leto je za slovenski turizem jubilejno. Turistična zveza Slovenije (TZS) praznuje stoletnico delovanja, hkrati pa zaznamujemo jubilej organiziranega turizma na tem območju. Po nepopolnih podatkih so s sodelovanjem društev na takratnem **kranjskem območju 24. junija 1905 v Ljubljani ustanovili Deželno zvezo za pospeševanje tujkega prometa na Kranjskem**. Poštna znamka, ki je ob tem izšla, je, kot je zapisano v predstavitvenem bloku Pošte Slovenije pod imenom **Turizem - Slovenska mesta na starih razglednicah**, »izraz dobrega sodelovanja, ki poudarja pomen poštinih storitev za razvoj turizma«.

Četrtno prostora zavzema pogled s pomola proti hotelu Palace. Vse lepo in prav, če ob tem pošta ne bi naredila kar nekaj napak. Predvidevamo, da pod vplivom Turistične zveze Slovenije, ki načrtuje osrednjo svečano prireditev v soboto 24. septembra v Avditoriju.

Dvajset let po praznovanju stoletnice portoroškega turizma, praznujemo stoletnico turizma na **Kranjskem**. In to v Portorožu! To je po našem mnenju prva napaka, ki sta jo zagrešili TZS in Pošta Slovenije. Portorož je bil namreč v tistem času del **kronske dežele Istre in ne Kranjske**. Druga napaka je uporaba motiva hotela Palace, ki so ga zgradili šele leta 1910, torej pet let pozneje. Tretja napaka pa je uporaba priložnostnega poštnega žiga v kraju brez enega samega hotela; poštna številka 6320 je številka lucijske pošte, številka portoroške pošte je 6322 in bi jo bilo zato ustrežneje objaviti na izdanem žigu.

Mitja Jančar

PROSTOVOLJCI DVIGAJO KVALITETO BIVALNEGA OKOLJA

Konec novembra je bila v **Rotterdamu** knferenca o sodelovanju prebivalcev pri prenovi mest. Vse več je namreč prostovoljcev, ki si prizadevajo za dvig varnosti, čistoče in socialne sprejemljivosti bivalnega okolja. Posebno toplo so bili vabljeni prostovoljci iz novih članic, torej tudi iz **Slovenije**. Organizator je posameznikom, ki na svojo pobudo ali v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi dejavno posegajo v vsakdanjo podobo in vsebino življenja v svojih soseskah, ponudil brezplačno udeležbo na konferenci.

Portoroški komisiji za prostor ni do izleta v Rotterdam. Le okolje naj njeno dejavnost prepozna kot družbeno in okoljsko koristno.

(nk)

TAKSI, PROSIM, BUSKA (SPET) NI!

Z vzpostavljanjem prometnega reda, predvsem discipline pri mirujočem prometu, torej parkiranju, je v naši občini pravi križ. Če se občinska oblast problema loti z mehкими prijemi, se vsi požvižgamo nanje, če uporabi tršo roko, pa začnemo kričati o policijski občini in vse povsod prisotnih lokalnih šerifih, ki da s preočitim kazanjem svojih mišic - bolj kot za red - skrbijo za odganjanje prepotrebnih turistov.

V visoko razvitih deželah, kjer so se s prometnim kaosom soočali že pred nami, poskušajo na zmanjšanje prometa (in njegovih škodljivih posledic, denimo izpušnih plinov, hrupa itd.) vplivati tudi z uvajanjem sodobno organiziranega in kolikor mogoče poceni javnega prometa. Ne moremo zanikati, da se naša občina ne bi bila dovolj preizkušala v trenju tega trdega oreha. Tako se je pred leti preko javnega natečaja odločila koncesijo za javni avtobusni prevoz podeliti koprskemu podjetju I&I. Ne bomo pogrevali, da je koncesionar kmalu začel jamrati o nerentabilnosti nekaterih avtobusnih prog (tako je brezplačni avtobusni prevoz od Fornač do starega piranskega mestnega jedra, ki je nekaj časa potekal pod okriljem novega koncesionarja, spet prešel v roke javnega podjetja Okolje Piran), visokih obratovalnih stroškov ipd., s čemer je od piranske občine dosegel dodelitev nezanemarljive letne subvencije. Ob strani bomo pustili tudi občasne križarske vojne proti taksistom, ki da uradnemu prevozniku odžirajo potnike. Kajti pri vsem tem so pomembni prav ti – potniki, ki bi si želeli predvsem čim bolj kakovosten javni prevoz. To pa v praksi pomeni: čimbolj pogosti odhodi/prihodi avtobusov, lokacija postajališč čim bližje njihovim ciljem (dom, služba, šola, ambulanta ...), ekonomska cena prevoza (beri: poceni ali, še bolje, zastoni), in – ne nazadnje – da bi se prevoznik držal svojega voznega reda! Prav s tem zadnjim pa je koncesinar I&I kar prevečkrat skregan.

Tako sem že nemalokrat zaman čakala avtobus ob uri, objavljeni na postajališkem voznem redu (v povprečju naj bi vozili vsakih 20 minut). Če sem imela srečo, me je nazadnje iz zagate rešil kateri od mimo vozečih taksistov ali znancev. Nazadnje me je takšno jalovo čakanje ponovno doletelo letošnjega hladnega 10. februarja na lucijskem glavnem postajališču (ki ni nikoli zaživelo kot osrednja avtobusna postaja, a to je že druga zgodba). Ko buska že kakšnih 10 minut po napovedani uri odhoda ni bilo, sem povprašala v bližnjem postajališkem uradu.

In izvedela, da naj bi ga zamudila, ker da je že odpeljal – in to po urniku! (?) Ker sem bila na postajališču vsaj 15 minut pred napovedanem odhodu, je bilo to nemogoče (razen če je bus, po kakšnem neverjetnem zakonu fizike, enostavno izpuhtel)! Prevoznik očitno, s »preskočitvijo« kakšne vožnje, »špara« na plečih potnikov. Od podeljevalca koncesije, Občine Piran, pa bi bilo upravičeno pričakovati vsaj kanček več nadzora nad kakovostjo storitev javnega potniškega prevoza, saj je (tudi) od njega odvisna stopnja prometnega reda, ki pri nas vselej šepa.

L.S.Z.

* Življenje sestavljajo iluzije. Med temi iluzijami nekatere uspejo. In to so stvarnost. (Jacques Audiberti)

Glosa

DELO, PRIMORSKE NOVICE, NA KAR ŠE PRIMORSKI TRIP?!

Več kot dvajset let spremljam dnevno časopisje, ki izhaja na obali in moram reči, da je končno napočil čas za kratek obračun, te revščine, nekritičnosti in populizma. V **Primorskih novicah** dvajset let nisem prebral kritičnega članka raziskovalnega novinarja, še najboljše, kar zadnje čase je, so osmrtnice in epp sporočila. Če leta nazaj ni bilo ne duha ne sluha o vsaj realnem poročanju, je zdaj časopis zašel v čisto komercialo. Popkultura (le kaj je to?!) kot najvišji dosežek navaja vaje pevskih zborov in koncerte bebcev tipa **Fredi Miler**. Svoje čase, ko je bil urednik **Drago Mislej - Mef**, se je tu in tam še našel kakšen zanimiv člančič, zdaj pa sama rumena kronika razno raznih boržujev, ki popivajo, se bašejo na sprejemih in veseljačijo v tri krasne. Niti v sanjah, da bi na svoje strani recimo povabili **Marjana Tomšiča, Iztoka Gaištra, Slavka Gaberca** ... Ne, oni le Dragice, Jožice, Pikote in Mikote! Čestitamo, iz super režimskega cajtenga v rumeno komercialo in fotolepljenke kvazi materialistično malomeščanske elite. Enako **Delo**, žal moram ugotoviti, da g. novinar **Boris Šuligoj** komaj kdaj napiše soci-

Franjo Frančič, pisatelj: »Naš medijski prostor je še zaprt!« (foto: AŽ)

alno kritičen članek, vse lahko preštejem v teh letih na prst obeh rok, ja, dva prsta ene roke! On vedno brani razno razne **Kosmine, Koreliča**, velepodjetnike, manegarje, zasebnike, ki imajo kaj pod palcem, da bi pa napisal kaj o stiskah malih ljudi, to pa ne. Seveda so tu informacije iz prve roke iz **bolnišnice Izola**, kar je moralno več kot vprašljivo. On je novinar te elite, ki že tako paradira in gospodari leta in leta na tem prostoru. Kar se tiče njegovega poročanja o kulturi: tam je, ker se dobro je, povabil sem ga na deset predstavitev knjig na obali, mu jih podaril, pa ga nikdar ni bilo, še zahvalil se ni, kaj šele, da bi poročal o prireditvah, ki so tako ali tako zelo redke. Češ, ti pisunček, norca pa se je delal v Škarpeni, ko me je deset let Adriatic preganjal po sodniji. Ta rubrika je sploh neduhovita, večkrat žaljiva, namigovanja na seksualnost neokusna, pa tako dobro pozna **Jurija** in podobne, pa ni ne on ne **Gluhak** napisal kakšen člancič. Škarpena in njegova vsega siti avtor se spravljata na reveže in siromake, ki so drugače tako oddaljeni in tuji. Res, da je nekoč zapisal par stavkov v Sobotni prilogi o meni, a bolj v bran g. **Hočevarja**, ki me je označil, da leta 1994 paktiram s **Finijem**... Cestitamo, čeprav smo žalostni! O **Primorskem Tripu** le to, naj bo srečna družinica bogata in vesela, roka roko umije, samo, lizanje riti je posebna umetnost, zato brez nadaljnih komentarjev in cestitk!

Franjo Frančič

VI SPRAŠUJETE - PORTOROŽAN ODGOVARJA

Če smem verjeti govoricam, je zdaj vsa vesoljna piranska javnost naklonjena lokacijskemu načrtu za obnovo starega hotela Palace. Ali to pomeni, da bodo vsak čas začeli z obnovo in da bomo naslednje leto že silvestrovali v nekdanjih dvoranah?

Naslednje leto ravno ne, zagotovo pa enkrat koncem naslednjega desetletja...

Evropski standardi uvrščajo hrup med onesnaževalce okolja in ga preganjajo z zakonskimi predpisi. Kaj pa pri nas?

Pri nas je hrup sredstvo, ki animira občane, da začnejo komunicirati s povzročitelji hrupa in z lokalnimi oblastmi; zakaj bi se torej borili proti nečemu, kar ohranja medsebojne odnose?

Smo slišali, da so občinske službe v Piranu na Tartinijevem trgu namestile videokamere, da bi tako preprečile preprodajo mamil in razne oblike vandalizma. Ali menite, da bo kaj pomagalo?

Bo – dokler jih tisti, katerim so namenjene, ne bodo ukradli ali onesposobili.

Menda je začel delovati Mladinski svet Občine Piran za interese mladih, katerega naloga je iskanje novih delovnih mest, stanovanj in pomoč pri odpiranju centrov, kjer bi se izvajale razne dejavnosti. Ali verjamete, da jim bo uspelo storiti kaj za mlade?

Glede na hitrost reševanja podobnih vprašanj pri nas (da o drugih razmerah ne govorimo!) verjamemo, da se bodo – še predno jim bo kaj uspelo – že krepko postarali.

V okviru projekta "Piran – otrokom prijazno Unicefovo mesto" je občina že 1.2. namenila 50.000 sit za materiale, s katerimi bi – ob pomoči in usmerjanju posebne delavno operativne skupine – pridne šivilje (zlasti v vrtcih) sešile punčke iz cunj in izkupiček od prodaje namenile Unicefu. Toda zdaj je že konec marca, denarja pa še niso nakazali in projekt šepa. Kaj pa vi mislite o tem?

Občina vam vendar dela uslugo! Po veliki noči bodo razprodaje blaga in boste za tisti denar lahko kupili več kot bi danes!

Nedolgo tega je dr. Janez Drnovšek izjavil, da Slovenci preveč živčno reagiramo na razna izzivanja svojih sosedov in da se o tem v javnosti preveč polemizira. Kako komentirate to izjavo?

No, pa smo le dočakali, da je Drnovšek opazil Slovence in zaslišal slovensko javnost!

Zakaj so se pravzaprav "občinarji" letos maškarali za pusta?

Da bi jim ljudje nehali očitati, da nikoli ne snamejo krink...

Kaj imajo skupnega kanal Fazan v Luciji in občinska sredstva, namenjena gradnji otroških igrišč?

Oboji so letos zamrznili...

Kaj imajo skupnega stavba sodišča v Piranu in navadni svinčniki?

Grafite.

Sonja Požar

**Resnica je kot sonce. Zaradi nje vse vidimo, ne moremo pa je gledati. (Victor Hugo)*

** Človek je tam, kjer so njegove misli in ne tam, kjer je njegovo telo. (Marcello Mastroianni)*

POBOŽNA MISEL OB VELIKI NOČI

Trije dokazi, da Bog ni Slovenec:

- če bi bil Bog Slovenec, sedmi dan ne bi počival, ampak bi imel nedeljski urnik;
- če bi bil Bog Slovenec, ne bi ustvaril najprej Adama in Eve ampak Adama, Janeza in šank;
- če bi bil Bog Slovenec, ne bi Adama in Eve izgnal iz raja zaradi ušivega prepovedanega sadeža ampak bi ju zanj krepko obdavičil.

Sonja Požar

PLAŽA PASJI POLIGON?

Ljudje se po portoroški plaži radi sprehajajo ali rekreirajo. A vse pogostejši so očitki na nevspečnosti, ki jih tam čakajo. Najglasneje se pritožujejo nad povečanim številom štirinožcev (velikokrat odvezanih) in njihovih iztrebkov, ki ležijo vsepovsod, da človek nikoli ne ve, kdaj bo stopil na mehko. Drugi očitek pa je nerazsvetljenost plaže, ki v nočnem času, ko si mnogi najraje pretegnejo kosti, ljubitelje teka odvrača od vsakdanje rekreacije. Na plaži je namreč toliko »pasti«, da mimogrede v kaj butneš ali se ob kaj spotakneš. Občinski redarji in elektricarji bi skratka na plaži imeli kar nekaj dela.

(až)

Teni d.o.o. Portorož
Liminjanska 96
tel: 05/6778-300
fax: 05/6773-225

Servis in prodaja računalniške opreme

e-mail: info@teni.si http://www.teni.si

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES

NOVO!

Kolesa znamk GT, Jamis, Ghost, BMX, Focus
PORTOROŽ-LUCIJA, Obala 127 (v križišču)
URNIK: vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19.
sobota od 9. do 12.
Tel.: 05 677 10 70
e-mail: lucmag@siol.net
Spletna stran: www.lumahrvin.si

VSE POTI VODIJO DO CILJA!

Le da so nekatere krajše, druge zapletene, tretje polne ovir. Ne glede na to, kakšen cilj ste si izbrali, vam lahko pomagamo izbrati najkrajšo pot. V skladu z dogovorom med Banko Koper in družbo Finor leasing lahko občani, zasebniki in pravne osebe sklenejo pogodbo finančnega leasinga za nakup osebnih in komercialnih vozil ter opreme za dejavnost v vseh poslovnih enotah Banke Koper po Sloveniji.

Pri odločitvi naj vam pomagajo številne prednosti leasinga:

- hiter in enostaven postopek odobritve,
- mesečni obroki vključujejo odplačilo dela glavnice in obresti, ter so vezani na devizno klavzulo (EUR), plačljivi v tolarški protivrednosti,
- investicijo lahko podjetje uveljavlja kot znižanje davčne osnove pri ugotavljanju davka od dobička,
- ne vpliva na kreditno sposobnost in bančno boniteto leasingojemalca,
- dobrodošla rešitev za novoustanovljena podjetja, ki še ne izkazujejo rezultatov poslovanja,
- znesek financiranja je lahko višji kot pri kreditu,
- v primeru neplačevanja je običajni ukrep vračilo predmeta leasinga, pri kreditu pa banka ali zavarovalnica posežeta po sredstvih zavarovanja (hipoteka idr.).

Vi izberite cilj, mi poskrbimo za najkrajšo pot.

Finor
leasing

Finor leasing d.o.o., Pristaniška 14, 6000 Koper
tel.: (05) 666 13 61, e-mail: finor@finor.si

K Banka Koper

Banka Koper d.d., Poslovna enota Piran, Obala 114,
6320 Lucija, tel.: (05) 674 3 300, www.banka-koper.si

MALI OGLASI

*. Čistim privatna stanovanja. Informacije: 040/ 739-938.

*. V sejni dvorani Krajevne skupnosti Portorož smo našli ključ s črnim obeskom (najverjetneje avtomobilski). Kdor ga je izgubil, se lahko zglaš v prostorih KS Portorož ob uradnih urah.

*. Stroj za likanje na valje, nov, ugodno prodam. Informacije: tel. 674-42-74 (Janez Lotrič).

*. KS Portorož odda v najem poslovni prostor. Primeren za romantike. Za resne ni. Je preveč lep razgled in zanimivo okolje, za vašo storilnost ne odgovarjamo. Soba in tri okna, skozi eno se vaše oko sprehodi med kopalci na plaži, skozi drugo se osveži v senci kostanjev, skozi tretje, ki je v strehi, vas zvezde opozorijo, da bi lahko že šli domov. V stavbi krajevne skupnosti imamo vse, kar potrebujete: medicinska sestra vam zmeri krvni pritisk, lahko se vpišete med smučarje, potešite žejo in lakoto, turistična agencija vas pošlje na izlet, pri nepremičninarju izberete novo bivališče, zidarski mojster vam ga obnovi, svojega psa prijavite na lepoto tekmovanje, na bankomatu dvignete gotovino... Informacije: tel. 674-09-47.

*. Kompletno leseno okno standardne

mere v zelo dobrem stanju podarim. Pokličite na tel.št. 674-51-42 ali 674-64-24 med 13. in 15. uro.

*. Smo poštena delavska štiričlanska družina brez stanovanja. V zameno za primerne bivalne prostore smo pripravljeni nuditi popolno oskrbo starejšim osebam (osebno nego, kuhanje, pospravljanje itd.), pomoč pri vzdrževanju stavbe, vrta ali kmetije. Radi bi ostali na področju južne Primorske. Prosimo, pokličite nas na tel. št. 051/ 339-019 ali 031/ 575-372.

*. Nudim pomoč v gospodinjstvu (čiščenje, likanje), enkrat tedensko. Informacije:

656-70-15 (po 15. uri).

Lani pred poletjem sem na poti med lokalom Mediteraneo v Luciji in drugim pomolom lucijske plaže izgubil svetlorjavo športno kapo. Poštenemu najditelju nudim nagrado v višini 30.000 tolarjev. Pokličite: 051/ 223-297.

Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48), po elektronski pošti (ks.portoroz@amis.net), po običajni pošti (Krajevna skupnost Portorož, Obala 16, 6320 Portorož), ali ga dostavite osebno v uredništvo v stavbi KS Portorož (1. nadstr. levo).

Številka/ Numero 3* Marec/ 2005 – Marzo 2005 * letnik/ anno XV* Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850* izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: Marko ZORMAN (gl. urednik), Mitja JANČAR (odg. urednik), Andrej ŽNIDARČIČ (sekretar), Livija SIKUR ZORMAN, Nada KOZINA, Heidi MIKUŽ* računalniški prelom: Edi ZADNIK* tisk/ stampa: PIGRAF d.o.o. Izola* izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* Tel. uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674-09-47* e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: Sonja POŽAR, Špela PAHOR, Valentina KLEMŠE, Ana HAFNER, Franjo FRANČIČ, Igor BIZJAN, Ivan ZUPANČIČ – Župa, Janko ROŽIČ, Valter PIKEL, Slavko GABERC in še kdo.